

Conselleria d'Immigració i Ciutadania

ACORD de 3 d'abril de 2009, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Anual de Cooperació al Desenvolupament 2009. [2009/3887]

El Consell, en la reunió del dia 3 d'abril de 2009, va adoptar l'acord següent:

De conformitat amb l'article 7 de la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, la planificació de la cooperació al desenvolupament s'articula per mitjà del Pla director de la Cooperació Valenciana, els plans anuals i els plans estratègics.

Segons l'apartat 3 d'este mateix article, els plans anuals de cooperació al desenvolupament són l'instrument de programació de l'activitat de la Generalitat en este àmbit i han de concretar, per a cada any, els objectius, les prioritats, i els recursos dissenyats en el pla director corresponent.

Per Acord de 28 de desembre de 2007, el Consell va aprovar el Pla director de la Cooperació Valenciana 2008-2011, i en este s'establix que, en aplicació de la Llei 6/2007 citada, s'elaboraran i publicaran, prèvia consulta amb el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, els successius Plans Anuals de la Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat, que seran aprovats pel Consell.

En conseqüència, el Pla Anual de Cooperació al Desenvolupament 2009, seguint i desplegant el Pla director de la Cooperació Valenciana 2008-2011, determina les directrius bàsiques, els objectius, i la programació de l'activitat de la Generalitat en la matèria durant l'any 2009.

Este pla ha sigut sotmés a consulta i informat favorablement pel Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

Per tot això, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2.b) de la Llei 6/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i a proposta del conseller d'Immigració i Ciutadania, el Consell

ACORDA

Primer

Aprovar el Pla Anual de Cooperació al Desenvolupament 2009, que figura com a annex al present acord.

Segon

Ordenar la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, així com donar-li la màxima difusió a través dels mitjans de difusió tècnics i electrònics pertinents.

València, 3 d'abril de 2009

El vicepresident primer i secretari del Consell,
VICENTE RAMBLA MOMPLET

ANNEX

Pla Anual 2009 de la Cooperació Valenciana per al Desenvolupament

Introducció

1. Marc normatiu
2. Marc estratègic
  - 2.1. Prioritats horitzontals
  - 2.2. Prioritats sectorials
  - 2.3. Prioritats geogràfiques
3. Instruments de la cooperació valenciana per al desenvolupament
  - 3.1. La cooperació tècnica, econòmica i financera
Convenis de desenvolupament i accions institucionals
Convocatòria pública d'ajudes a projectes i grans projectes en xarxa de cooperació internacional per al desenvolupament
  - 3.2. L'educació per al desenvolupament i sensibilització social

Conselleria de Inmigración y Ciudadanía

ACUERDO de 3 de abril de 2009, del Consell, por el que se aprueba el Plan Anual de Cooperación al Desarrollo 2009. [2009/3887]

El Consell, en la reunió del dia 3 de abril de 2009, adoptó el siguiente acuerdo:

De conformidad con el artículo 7 de la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, la planificación de la cooperación al desarrollo se articula mediante el Plan director de la Cooperación Valenciana, los planes anuales y los planes estratégicos.

Según el apartado 3 de este mismo artículo, los planes anuales de cooperación al desarrollo son el instrumento de programación de la actividad de la Generalitat en este ámbito y deben concretar, para cada año, los objetivos, las prioridades, y los recursos diseñados en el plan director correspondiente.

Por Acuerdo de 28 de diciembre de 2007, el Consell aprobó el Plan director de la Cooperación Valenciana 2008-2011, y en el mismo se establece que, en aplicación de la Ley 6/2007 citada, se elaborarán y publicarán, previa consulta con el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, los sucesivos Planes Anuales de la Cooperación al Desarrollo de la Generalitat, que serán aprobados por el Consell.

En consecuencia, el Plan Anual de Cooperación al Desarrollo 2009, siguiendo y desarrollando el Plan director de la Cooperación Valenciana 2008-2011, determina las directrices básicas, los objetivos, y la programación de la actividad de la Generalitat en la materia durante el año 2009.

El presente plan ha sido sometido a consulta e informado favorablemente por el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

Por todo ello, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 11.2.b) de la Ley 6/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana, y a propuesta del conseller de Inmigración y Ciudadanía, el Consell

ACUERDA

Primero

Aprobar el Plan Anual de Cooperación al Desarrollo 2009, que figura como anexo al presente acuerdo.

Segundo

Ordenar su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, así como darle la máxima difusión a través de los medios de difusión técnicos y electrónicos pertinentes.

Valencia, 3 de abril de 2009

El vicepresidente primero y secretario del Consell,
VICENTE RAMBLA MOMPLET

ANEXO

Plan Anual 2009 de la Cooperación Valenciana para el Desarrollo

Introducción

1. Marco normativo
2. Marco estratégico
  - 2.1. Prioridades horizontales
  - 2.2. Prioridades sectoriales
  - 2.3. Prioridades geográficas
3. Instrumentos de la cooperación valenciana para el desarrollo.
  - 3.1. La cooperación técnica, económica y financiera
Convenios de desarrollo y acciones institucionales
Convocatoria pública de ayudas a proyectos y grandes proyectos en red de cooperación internacional para el desarrollo
  - 3.2. La Educación para el Desarrollo y sensibilización social.

- 3.2.1. Programa Solidària 2009
- 3.2.2. Convocatòria pública d'ajudes a projectes d'educació per al desenvolupament i sensibilització social.
- 3.3. La investigació sobre el desenvolupament i la formació especialitzada
  - 3.3.1. Convenis d'investigació i formació especialitzada
  - 3.3.2. Convocatòria pública d'ajuda a projectes d'investigació i formació especialitzada
  - 3.3.3. Beques de formació específica en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament
- 3.4. Acció humanitària
  - 3.4.1. Convenis institucionals
  - 3.4.2. Convocatòria pública d'ajudes per a projectes d'acció humanitària
  - 3.4.3. Comitè Permanent d'Acció Humanitària
- 3.5. El desenvolupament
- 3.6. Informació i comunicació
- 3.7. Recursos humans
- 3.8. Avaluació
  - 3.8.1. Avaluació de projectes i programes
  - 3.8.2. Avaluació dels instruments de planificació, gestió i coordinació
- 4. Relació amb els agents de la cooperació valenciana
  - 4.1. Agents de cooperació en la Comunitat Valenciana
    - 4.1.1. Les ONGD
    - 4.1.2. Universitats valencianes
    - 4.1.3. Organitzacions sindicals
    - 4.1.4. Associacions d'immigrants
    - 4.1.5. Empreses i organitzacions empresarials
    - 4.1.6. Altres conselleries i organismes dependents de la Generalitat
    - 4.1.7. Altres administracions públiques
    - 4.1.8. Òrgans de consulta i participació en la Comunitat Valenciana
  - 4.2. A nivell nacional i internacional
    - 4.2.1. Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament
    - 4.2.2. Altres comunitats autònomes
    - 4.2.3. Organismes multilaterals
- 5. Marc pressupostari

Introducció

El Pla Anual de Cooperació per al Desenvolupament de la Generalitat 2009, suposa la continuïtat del segon cicle de planificació de la política de cooperació per al desenvolupament, que es va establir per mitjà del Pla director de la Cooperació Valenciana 2008-2011.

El Pla director 2008-2011, segon Pla director de la Cooperació de la Comunitat Valenciana, estableix els principis rectors de la cooperació valenciana, el seu desplegament l'any 2008 ha permés avançar en:

– La millora dels instruments de cooperació. L'any 2008 s'han creat dos noves convocatòries: una convocatòria pública de grans projectes en xarxa i dos convocatòries públiques en matèria d'acció humanitària.

– La participació a través del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, la continuïtat del Comitè Permanent d'Acció Humanitària i d'Emergència en la Comunitat Valenciana (CAHE-CV) i el seu òrgan consultiu.

– La coherència a través de la posada en marxa de la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament.

– L'harmonització, coordinació i complementaritat:

A nivell nacional a través de la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament i participació en les diferents comissions promogudes per l'AECID.

A nivell autonòmic, les iniciatives han sigut diverses: la realització de la primera convocatòria de grans projectes en xarxa; el cofinançament de projectes a través d'organismes multilaterals; la promoció del Comitè Permanent d'Acció Humanitària i d'Emergència de la Comunitat Valenciana (CAHE-CV); així com la promoció del treball

- 3.2.1. Programa Solidària 2009,
- 3.2.2. Convocatoria pública de ayudas a proyectos de Educación para el Desarrollo y sensibilización social)
- 3.3. La Investigación sobre el desarrollo y la formación especializada
  - 3.3.1. Convenios de investigación y formación especializada,
  - 3.3.2. Convocatoria pública de ayuda a proyectos de investigación y formación especializada
  - 3.3.3. Becas de formación específica en materia de cooperación internacional para el desarrollo).
- 3.4. Acción Humanitaria
  - 3.4.1. Convenios Institucionales
  - 3.4.2. Convocatoria pública de ayudas para proyectos de acción humanitaria
  - 3.4.3. Comité Permanente de Acción Humanitaria
- 3.5. El codesarrollo
- 3.6. Información y comunicación
- 3.7. Recursos Humanos
- 3.8. Evaluación
  - 3.8.1. Evaluación de proyectos y programas
  - 3.8.2. Evaluación de los instrumentos de planificación, gestión y coordinación
- 4. Relación con los agentes de la cooperación valenciana.
  - 4.1. Agentes de cooperación en la Comunitat Valenciana
    - 4.1.1. Las ONGD
    - 4.1.2. Universidades Valencianas
    - 4.1.3. Organizaciones sindicales
    - 4.1.4. Asociaciones de inmigrantes
    - 4.1.5. Empresas y organizaciones empresariales
    - 4.1.6. Otras Consellerias y organismos dependientes de la Generalitat
    - 4.1.7. Otras Administraciones Públicas
    - 4.1.8. Órganos de consulta y participación en la Comunitat Valenciana
  - 4.2. A nivel nacional e internacional
    - 4.2.1. Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo
    - 4.2.2. Otras comunidades autónomas
    - 4.2.3. Organismos multilaterales
- 5. Marco presupuestario

Introducción

El Plan Anual de Cooperación para el Desarrollo de la Generalitat 2009, supone la continuidad del segundo ciclo de planificación de la política de cooperación para el desarrollo, que se estableció mediante el Plan director de la Cooperación Valenciana 2008-2011.

El Plan director 2008-2011, segundo Plan director de la cooperación de la Comunitat Valenciana, establece los principios rectores de la cooperación valenciana, su desarrollo en el año 2008 ha permitido avanzar en:

– La mejora de los instrumentos de cooperación. En el año 2008 se han creado dos nuevas convocatorias: una convocatoria pública de grandes proyectos en red y dos convocatorias públicas en materia de acción humanitaria.

– La participación a través de: el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, la continuidad del Comité Permanente de Acción Humanitaria y de Emergencia en la Comunitat Valenciana (CAHE-CV) y su Órgano Consultivo.

– La coherencia: a través de la puesta en marcha de la Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo.

– La armonización, coordinación y complementariedad:

A nivel nacional a través de la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo y participación en las diferentes comisiones promovidas AECID.

A nivel autonómico, las iniciativas han sido diversas: la realización de la primera convocatoria de grandes proyectos en red; la cofinanciación de proyectos a través de organismos multilaterales; la promoción del Comité Permanente de Acción Humanitaria y de Emergencia de la Comunitat Valenciana (CAHE-CV); así como la promoción del trabajo

coordinat de les cinc universitats públiques valencianes a través del Comitè Universitari Valencià de Relacions Internacionals i Cooperació (CUVRIC).

Amb l'objectiu de contribuir a l'enfortiment dels criteris i mecanismes de qualitat de la cooperació valenciana regulats en la Llei 6/2007, el vigent pla director preveu, en el seu primer objectiu específic, la introducció i la promoció de mesures de millora de la qualitat de la cooperació per al desenvolupament valenciana. En este sentit durant 2009, i d'acord amb la programació del present pla anual, s'impulsaran les iniciatives següents:

- Enfortiment dels òrgans d'assessorament i coordinació definits en la Llei 6/2007 a través de les tres instàncies de coordinació: Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament; la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament; i la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament. També es posarà en funcionament el Registre d'Agents de la Cooperació Internacional al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana.

- Iniciar el procés d'actualització dels instruments de la cooperació valenciana per al desenvolupament a través de la revisió dels continguts de les convocatòries públiques amb l'objectiu de contribuir a la millora de la qualitat de les intervencions.

- La continuïtat dels tres programes de formació complementària i aplicada en matèria de cooperació per al desenvolupament a través de la concessió de beques. Per a millorar este instrument durant 2009 es realitzarà una avaluació dels programes de beques Generalitat/AECID i es revisarà l'actual conveni per a incorporar les millores de l'actual sistema de beques en les OTC.

- Reformulació del programa Solidària a partir de l'avaluació del programa que es realitzarà durant 2009.

- Continuitat del suport al programa formatiu per al foment de la professionalització i especialització de la cooperació valenciana realitzat pel CUVRIC.

- Manteniment de l'obligatorietat en la realització de les avaluacions externes de resultats i objectius sobre els programes i projectes finançats per la Generalitat en les convocatòries públiques o a través de convenis institucionals el cost total de les quals siga major a 200.000 euros, com a procediment de sistematització i instrument de seguiment per a la millora de la qualitat i impacte de les ajudes.

El Pla Anual 2009 s'estructura en quatre capítols, en el seu primer capítol recull el marc normatiu.

En el capítol segon es detalla el marc estratègic: les prioritats horitzontals, sectorials i geogràfiques.

En el tercer es despleguen els continguts del Pla Anual 2009, així com els diferents instruments de la cooperació de la Generalitat, inclosos els recursos humans, econòmics i financers, així com l'avaluació de projectes, programes i dels instruments de planificació, gestió i coordinació.

En el capítol quart es descriu la relació amb els diversos agents de la cooperació, tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com en el nacional i internacional.

I, finalment, en el capítol cinqué es fa referència al marc pressupostari per a l'any 2009.

Dos anys després d'aprovar-se la Llei 6/2007, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana de la Generalitat, el Pla Anual de la Cooperació al Desenvolupament 2009 consolida el compromís de la Comunitat Valenciana de contribuir a l'eradicació de la pobresa i al desenvolupament sostenible dels pobles estructuralment empobrits, d'acord amb els esforços de la comunitat internacional per a l'èxit dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

1. Marc normatiu

En el marc del desplegament i aplicació de la Llei 6/2007, de Cooperació Internacional per al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana aprovada el 9 de febrer, s'ha avançat en la constitució i publicació dels òrgans de coordinació i assessorament establits en el capítol III de la dita llei, com són els següents:

- Decret 231/2007, de 30 de novembre, per mitjà del qual es regula la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament.

- Decret 42/2008, de 4 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

jo coordinado de las cinco universidades públicas valencianas a través del Comité Universitario Valenciano de Relaciones Internacionales y Cooperación (CUVRIC).

Con el objetivo de contribuir al fortalecimiento de los criterios y mecanismos de calidad de la cooperación valenciana regulados en la Ley 6/2007, el vigente Plan director prevé, en su primer objetivo específico, la introducción y promoción de medidas de mejora de la calidad de la cooperación para el desarrollo valenciana. En este sentido durante 2009, y de acuerdo a la programación del presente Plan Anual, se impulsarán las siguientes iniciativas:

- Fortalecimiento de los órganos de asesoramiento y coordinación definidos en la Ley 6/2007 a través de las tres instancias de coordinación: Consejo Valenciano de cooperación al Desarrollo; la Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo; y la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo. También se pondrá en funcionamiento el Registro de Agentes de la Cooperación Internacional al Desarrollo de la Comunitat Valenciana.

- Iniciar el proceso de actualización de los instrumentos de la cooperación valenciana para el desarrollo a través de la revisión de los contenidos de las convocatorias públicas con el objetivo de contribuir a la mejora de la calidad de las intervenciones.

- La continuidad de los tres programas de formación complementaria y aplicada en materia de cooperación para el desarrollo a través de la concesión de becas. Para mejorar este instrumento durante 2009 se realizará una evaluación del programas de becas Generalitat/AECID y se revisará el actual Convenio para incorporar las mejoras del actual sistema de becas en las OTC.

- Reformulación del programa Solidaria a partir de la evaluación del programa que se realizará durante 2009.

- Continuidad del apoyo al programa formativo para el fomento de la profesionalización y especialización de la cooperación valenciana realizado por el CUVRIC.

- Mantenimiento de la obligatoriedad en la realización de las evaluaciones externas de resultados y objetivos sobre los programas y proyectos financiados por la Generalitat en las convocatorias públicas o a través de Convenios institucionales cuyo coste total sea mayor a 200.000 euros, como procedimiento de sistematización e instrumento de seguimiento para la mejora de la calidad e impacto de las ayudas.

El Plan Anual 2009 se estructura en cinco capítulos, recogiendo en su primer capítulo el marco normativo.

En su capítulo segundo se detalla el marco estratégico: las prioridades horizontales, sectoriales y geográficas.

En el tercero se desarrollan los contenidos del Plan Anual 2009, así como los diferentes instrumentos de la cooperación de la Generalitat, incluidos los recursos humanos, económicos y financieros, así como la evaluación de proyectos, programas y de los instrumentos de planificación, gestión y coordinación.

En el capítulo cuarto se describe la relación con los diversos agentes de la cooperación, tanto en el ámbito de la Comunitat Valenciana como en el nacional e internacional.

Y, por último, en el capítulo quinto se hace referencia al marco presupuestario para el año 2009.

Dos años después de haberse aprobado la Ley 6/2007 de la Cooperación al desarrollo de la Comunitat Valenciana de la Generalitat, el Pla Anual de la Cooperació al Desenvolupament 2009 consolida el compromís de la Comunitat Valenciana de contribuir a la erradicación de la pobreza y al desarrollo sostenible de los pueblos estructuralmente empobrecidos, en consonancia con los esfuerzos de la comunidad internacional para el logro de los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

1. Marco normativo

En el marco del desarrollo y aplicación de la Ley 6/2007 de Cooperación internacional para el desarrollo de la Comunitat Valenciana aprobada el 9 de febrero, se ha avanzado en la constitución y publicación de los órganos de coordinación y asesoramiento establecidos en el capítulo III de dicha Ley, como son los siguientes:

- Decreto 231/2007, de 30 de noviembre, mediante el cual se regula la Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo.

- Decreto 42/2008, de 4 de abril, del Consell, por el que se regula el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

A més, durant l'any 2009 s'aprovarà el decret pel qual es regula la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament, així com el Reglament del Registre d'Agents de la Cooperació Internacional al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana. El qual entrarà en funcionament enguany 2009. Així mateix, s'avançarà tant en l'estudi de la millora de les diferents bases per a la concessió de les ajudes, com en la millora dels procediments de justificació.

En el context de l'aplicació de la Llei 6/2007, en el segon semestre de l'any 2009 s'elaborarà i publicarà el Pla Anual de la Cooperació Valenciana 2010 que serà aprovat pel Consell abans del 31 de desembre de 2009, després d'un procés de diàleg i consens amb el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

2. Marc estratègic

Les actuacions que el Consell realitze en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament han de tindre com a referència les prioritats horitzontals, sectorials i geogràfiques establides en la Llei 6/2007, així com en el Pla director 2008-2011.

A més la Generalitat, d'acord amb l'agenda internacional en matèria de cooperació per al desenvolupament, impulsarà els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM) en les intervencions que emprenga.

2.1. Prioritats horitzontals

Les quatre prioritats horitzontals del present Pla Anual de la Cooperació Valenciana 2009 són les següents:

1. Contribuir a la reducció de la pobresa, recolzant estratègies que tinguen com a objecte el desenvolupament humà sostenible i la millora de les condicions de vida dels pobles.

En el marc de les accions dirigides a la reducció de la pobresa enguany 2009 la Generalitat considerarà especialment els projectes orientats a garantir la seguretat i la sobirania alimentària, per a reduir la greu crisi alimentària mundial que afecta especialment els països estructuralment empobrits, problemàtica directament vinculada a l'èxit del primer dels objectius de desenvolupament del mil·lenni.

2. La protecció i el respecte als drets humans, l'enfortiment de les estructures democràtiques, la governabilitat i la gestió descentralitzada així com l'enfortiment de la societat civil i la participació ciutadana.

Es prioritzaran les accions que impliquen un desenvolupament institucional que permeta el foment dels sistemes democràtics, l'aplicació efectiva dels drets humans. Les accions hauran d'afavorir la resolució dels problemes estructurals que perpetuen la desigualtat i la discriminació. Es potenciaran les polítiques dirigides a la construcció de societats integradores i inclusives en les quals es valore la "diferència" com una cosa enriquidora i que busquen l'eliminació de les barreres socials, polítiques, econòmiques o jurídiques que impedeixen l'exercici dels drets en condicions d'igualtat. En este sentit, es prestarà especial atenció a: la protecció dels drets de la infància i la joventut en compliment de la Convenció sobre Drets del Xiquet; la promoció dels drets dels pobles indígenes, en compliment de la Declaració de les Nacions Unides sobre els Drets dels Pobles Indígenes; la protecció dels drets de les persones amb discapacitat, en compliment de la convenció sobre la protecció dels drets de les persones amb discapacitat; i, finalment, de les persones refugiades segons la convenció sobre l'estatut dels refugiats, a més de les persones desplaçades i les considerades apàtrides.

3. L'impuls de l'equitat de gènere en el desenvolupament.

Es prioritzaran les intervencions que generen canvis en les relacions entre dones i hòmens promovent que els rols assignats socialment i culturalment i que produeixen desigualtat es transformen amb l'objectiu de contribuir a la igualtat d'oportunitats.

En este sentit, la Generalitat promourà que en els projectes no sols s'identifiquen les necessitats pràctiques de les dones, sinó també les necessitats estratègiques de les dones per a disminuir la bretxa i la desigualtat en el marc dels drets i del poder polític.

4. El foment de la sostenibilitat ambiental i la conservació de la biodiversitat.

La Generalitat recolzarà de forma prioritària els programes i projectes que inclouen la planificació i la gestió mediambiental, així com l'ús racional i sostenible dels recursos naturals.

Además, durante el año 2009 se aprobará el Decreto por el que se regula la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo, así como el reglamento del Registro de Agentes de la Cooperación Internacional al Desarrollo de la Comunitat Valenciana. el cual entrará en funcionamiento este mismo año 2009. Asimismo, se avanzará tanto en el estudio de la mejora de las diferentes bases para la concesión de las ayudas, como en la mejora de los procedimientos de justificación.

En el contexto de la aplicación de la Ley 6/2007, en el segundo semestre del año 2009 se elaborará y publicará el Plan Anual de la Cooperación Valenciana 2010 que será aprobado por el Consell antes del 31 de diciembre de 2009, tras un proceso de diálogo y consenso con el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

2. Marco estratégico

Las actuaciones que el Consell realice en materia de cooperación internacional para el desarrollo deberán tener como referencia las prioridades horizontales, sectoriales y geográficas establecidas en la Ley 6/2007, así como en el Plan director 2008-2011.

Además la Generalitat, de acuerdo a la agenda internacional en materia de cooperación para el desarrollo, impulsará los Objetivos de Desarrollo del Milenio (ODM) en las intervenciones que emprenda.

2.1 Prioridades horizontales

Las cuatro prioridades horizontales del presente Plan Anual de la Cooperación Valenciana 2009 son las siguientes:

1. Contribuir a la reducción de la pobreza, apoyando estrategias que tengan por objeto el desarrollo humano sostenible y la mejora de las condiciones de vida de los pueblos.

En el marco de las acciones dirigidas a la reducción de la pobreza este año 2009 la Generalitat considerará especialmente los proyectos orientados a garantizar la seguridad y la soberanía alimentaria, para reducir la grave crisis alimentaria mundial que afecta especialmente a los países estructuralmente empobrecidos, problemática directamente vinculada a logro del primero de los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

2. La protección y el respeto a los Derechos Humanos, el fortalecimiento de las estructuras democráticas, la gobernabilidad y la gestión descentralizada así como el fortalecimiento de la sociedad civil y la participación ciudadana.

Se priorizarán las acciones que impliquen un desarrollo institucional que permita el fomento de los sistemas democráticos, la aplicación efectiva de los derechos humanos. Las acciones deberán favorecer la resolución de los problemas estructurales que perpetúan la desigualdad y la discriminación. Se potenciarán las políticas dirigidas a la construcción de sociedades integradoras e inclusivas en las que se valore la "diferencia" como algo enriquecedor y que busquen la eliminación de las barreras sociales, políticas, económicas o jurídicas que impiden el ejercicio de los derechos en condiciones de igualdad. En este sentido, se prestará especial atención a: la protección de los derechos de la infancia y la juventud en cumplimiento de la Convención sobre Derechos del Niño; la promoción de los derechos de los pueblos indígenas, en cumplimiento de la Declaración de las Naciones Unidas sobre los Derechos de los Pueblos Indígenas; la protección de los derechos de las personas con discapacidad, en cumplimiento de la Convención sobre la protección de los derechos de las personas con discapacidad; y, por último, de las personas refugiadas según la convención sobre el estatuto de los refugiados, además de las personas desplazadas y las consideradas apátridas.

3. El impulso de la equidad de género en el desarrollo.

Se priorizaran las intervenciones que generen cambios en las relaciones entre mujeres y hombres promoviendo que los roles asignados social y culturalmente y que producen desigualdad se transformen con el objetivo de contribuir a la igualdad de oportunidades.

En este sentido, la Generalitat promoverá que en los proyectos no solo se identifiquen las necesidades prácticas de las mujeres, sino también las necesidades estratégicas de las mujeres para disminuir la brecha y la desigualdad en el marco de los derechos y del poder político.

4. El fomento de la sostenibilidad ambiental y la conservación de la biodiversidad.

La Generalitat apoyará de forma prioritaria los programas y proyectos que contemplan la planificación y la gestión medioambiental, así como el uso racional y sostenible de los recursos naturales.

2.2. Prioritats sectorials

Conforme a l'article 6 de la Llei 6/2007, de la Generalitat, de la Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana i al Pla director 2008-2011, el Pla Anual 2009 concreta els sectors prioritaris en matèria d'acció humanitària i cooperació internacional per al desenvolupament de la manera següent:

A) Millora de les capacitats per a satisfer les necessitats humanes bàsiques

Amb especial incidència en l'accés als aliments, la seguretat alimentària i sanitària, l'educació nutricional, el sanejament i l'abastiment de l'aigua, l'accés a l'educació i l'habitatge, així com als serveis energètics.

B) Promoció de la governabilitat democràtica, enfortiment de les administracions descentralitzades i la participació de la societat civil

Es prioritzaran aquells projectes que contribuïsquen a l'enfortiment dels governs democràtics, amb especial atenció a les administracions locals i regionals, la gestió de polítiques socials i la participació ciutadana.

Així mateix, es promourà el dret dels pobles indígenes a l'auto-desenvolupament, la cultura, la llengua i la identitat pròpia, incloent el foment de la participació de les organitzacions socials dels pobles indígenes.

C) Millora de les capacitats econòmiques i productives

En el marc del compliment dels compromisos destinats a reduir la fam en el món, es prioritzaran els projectes destinats a incrementar la producció i la productivitat agrícola sostenible, el foment de l'auto-abastiment, el suport a les i els xicotets productors locals i la promoció de la sobirania alimentària.

En este sentit es fomentarà el desenvolupament econòmic, la generació d'ocupació i l'enfortiment microempresarial, per a la reducció de la pobresa i la cohesió social.

D) La sensibilització i l'educació per al desenvolupament, la formació especialitzada per al desenvolupament, així com l'impuls de la investigació científica i tecnològica orientada a la promoció del desenvolupament humà sostenible.

Inclou activitats com: la informació i el coneixement sobre la realitat dels països empobrits i les causes de la desigualtat i la pobresa; la promoció d'investigacions sobre desenvolupament i cooperació; el foment del comerç just i del consum responsable; i, finalment, l'enfortiment de les capacitats dels mateixos agents de cooperació.

E) La promoció del codesenvolupament

Tal com apareix en les prioritats sectorials del Pla director 2008-2011, es continuarà afavorint la implicació i la participació de la població immigrant organitzada en el desenvolupament dels seus pobles d'origen a través de les iniciatives impulsades des de les accions de codesenvolupament.

Les principals línies d'actuació que es promouran l'any 2009 seran les següents:

Suport a la sensibilització, formació i capacitat.

Suport a les accions de desenvolupament vinculades a la realitat migratòria i

Millora dels sistemes d'enviament de remeses així com el foment de l'estímul de l'estalvi i la producció sostenible.

2.2. Prioritats geogràfiques

L'any 2009 la Generalitat cofinanciarà aquells projectes i programes que tinguen com a destinataris països o poblacions considerats prioritaris o d'atenció específica, així com aquells que estiguen considerats en les classificacions de les Nacions Unides amb índex de desenvolupament humà baix o països menys avançats.

La Generalitat, amb la finalitat de continuar reforçant l'impacte i la concentració geogràfica de l'ajuda, destinarà el major volum de recursos en els països considerats prioritaris en el present pla anual, als quals es destinarà, com a mínim, el 75% dels fons destinats a projectes i programes de cooperació internacional per al desenvolupament.

Així mateix, en compliment de les mesures acordades en la Tercera Conferència de les Nacions Unides sobre els Països Menys Avançats, concretament del Programa d'Acció a favor dels Països Menys

2.2 Prioridades sectoriales

Conforme al artículo 6 de la Ley 6/2007 de la Generalitat de la Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana y al Plan director 2008-2011, el Plan Anual 2009 concreta los sectores prioritarios en materia de acción humanitaria y cooperación internacional para el desarrollo de la siguiente forma:

A) Mejora de las capacidades para satisfacer las necesidades humanas básicas.

Con especial incidencia en el acceso a los alimentos, la seguridad alimentaria y sanitaria, la educación nutricional, el saneamiento y el abastecimiento del agua, el acceso a la educación y la vivienda, así como a los servicios energéticos.

B) Promoción de la gobernabilidad democrática, fortalecimiento de las Administraciones descentralizadas y la participación de la sociedad civil.

Se priorizarán aquellos proyectos que contribuyan al fortalecimiento de los gobiernos democráticos, con especial atención a las Administraciones Locales y regionales, la gestión de políticas sociales y la participación ciudadana.

Asimismo, se promoverá el derecho de los pueblos indígenas al autodesarrollo, la cultura, la lengua y la identidad propia, incluyendo el fomento de la participación de las organizaciones sociales de los pueblos indígenas.

C) Mejora de las capacidades económicas y productivas.

En el marco del cumplimiento de los compromisos destinados a reducir el hambre en el mundo, se priorizarán los proyectos destinados a incrementar la producción y productividad agrícola sostenible, el fomento del autoabastecimiento, el apoyo a las y los pequeños productores locales y la promoción de la soberanía alimentaria.

En este sentido se fomentará el desarrollo económico, la generación de empleo y el fortalecimiento microempresarial, para la reducción de la pobreza y la cohesión social.

D) La sensibilización y la educación para el desarrollo, la formación especializada para el desarrollo, así como el impulso de la investigación científica y tecnológica orientada a la promoción del desarrollo humano sostenible.

Incluye actividades como: la información y el conocimiento sobre la realidad de los países empobrecidos y las causas de la desigualdad y la pobreza; la promoción de investigaciones sobre desarrollo y cooperación; el fomento del comercio justo y del consumo responsable; y, finalmente, el fortalecimiento de las capacidades de los propios agentes de cooperación.

E) La promoción del codesarrollo.

Tal y como aparece en las prioridades sectoriales del Plan director 2008-2011, se continuará favoreciendo la implicación y la participación de la población inmigrante organizada en el desarrollo de sus pueblos de origen a través de las iniciativas impulsadas desde las acciones de codesarrollo.

Las principales líneas de actuación que se promoverán en el año 2009 serán las siguientes:

Apoyo a la sensibilización, formación y capacitación.

Apoyo a las acciones de desarrollo vinculadas a la realidad migratoria y

Mejora de los sistemas de envío de remesas así como el fomento del estímulo del ahorro y la producción sostenible.

2.2 Prioridades geográficas

En el año 2009 la Generalitat cofinanciarà aquells projectes i programes que tengan com a destinataris països o poblacions considerats prioritaris o de atenció específica, así como aquellos que estén considerados en las clasificaciones de las Naciones Unidas con Índice de Desarrollo Humano Bajo o Países Menos Adelantados.

La Generalitat, con la finalidad de continuar reforzando el impacto y la concentración geográfica de la ayuda, destinará el mayor volumen de recursos en los países considerados prioritarios en el presente Plan Anual, a los que se destinará, como mínimo, el 75% de los fondos destinados a proyectos y programas de cooperación internacional para el desarrollo.

Asimismo, en cumplimiento de las medidas acordadas en la Tercera Conferencia de las Naciones Unidas sobre los Países Menos Adelantados, concretamente del Programa de Acción a favor de los Países

Avançats per al Decenni 2001-2010, el Consell en el 2009 destinarà, almenys, el 14% de l'ajuda als països menys avançats (PMA).

Serán països prioritaris i països d'atenció específica en el present pla anual:

1. Països prioritaris:
  - a. Amèrica central i Carib: El Salvador, Guatemala, Hondures, Nicaragua i República Dominicana.
  - b. Sud-amèrica: Bolívia, Colòmbia, Equador i Perú.
  - c. Àfrica Subsahariana: Angola, Benín, Burkina-Faso, Etiòpia, Kenya, Moçambic, Uganda i Rwanda.
  - d. Magrib i Orient Mitjà: Algèria, el Marroc, la població sahrauí i els territoris palestins.
  - e. Àsia: Índia.
2. Països d'atenció específica:
  - a. Amèrica central i Carib: Cuba, Mèxic i Panamà.
  - b. Sud-amèrica: Argentina, Brasil i Paraguai.
  - c. Àfrica Subsahariana: Txad, Costa de Marfil, Guinea Bissau, Guinea Equatorial, Mali, Níger, República Democràtica del Congo, Senegal, Sierra Leone i Sudan.
  - d. Magrib i Orient Mitjà: Jordània, Mauritània i Tunis.
  - e. Àsia: Bangla Desh i Filipines.
3. Els països prioritaris per a l'execució de projectes en matèria de codesenrotllament seran:
  - a. Amèrica central i Carib: Cuba i República Dominicana.
  - b. Sud-amèrica: Argentina, Bolívia, Colòmbia, Equador i Perú.
  - c. Àfrica Subsahariana: Guinea Equatorial i Senegal.
  - d. Magrib: Algèria i el Marroc.

3. Instruments de cooperació valenciana per al desenvolupament
Els convenis institucionals i les convocatòries públiques són els instruments fonamentals a través dels quals la Generalitat gestiona els fons de cooperació internacional per al desenvolupament.

Durant 2009 es mantindran ambdós instruments en les seues diferents modalitats, destinats tant a cooperació internacional per al desenvolupament com a les accions d'educació per al desenvolupament i sensibilització, investigació, codesenrotllament i acció humanitària.

A partir de l'experiència i resultats obtinguts fins a l'actualitat i amb l'objectiu de millorar la coherència i l'impacte de la cooperació de la Generalitat per al desenvolupament i orientar les accions cap a la concentració geogràfica i sectorial, durant 2009, es redefinirà la figura dels plans estratègics d'intervenció i es treballarà en la reforma dels actuals instruments de cooperació tècnica, econòmica i financera.

Les ONGD seran els principals agents de cooperació a què es dirigiran les convocatòries públiques de subvencions, mentre els convenis institucionals de cooperació aniran destinats principalment als agents de cooperació multilateral, majoritàriament agències de Nacions Unides.

A continuació es descriuen els principals instruments de la planificació per a l'any 2009 en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament, d'educació per al desenvolupament i sensibilització, de codesenrotllament, d'investigació per al desenvolupament i, finalment, en matèria d'acció humanitària.

3.1. La cooperació tècnica, econòmica i financera

3.1.1. Convenis de cooperació internacional per al desenvolupament i accions institucionals

Durant 2009, es continuarà treballant en l'execució i el seguiment dels projectes i programes ja finançats i impulsats amb anterioritat per la Generalitat destacant entre ells, el Programa Erati, per a la millora dels sistemes públics de salut de Moçambic, el Programa Alhucemas per a la creació d'oportunitats i desenvolupament productiu de la zona nord del Marroc i el Programa Avant, per al desenvolupament sostenible del departament del Quiché a Guatemala.

Les estratègies de cooperació bilateral que via conveni de desenvolupament, s'estan definint per a l'any 2009 són les següents:

– A Iberoamèrica, es duran a terme intervencions a Argentina i el Salvador. A Argentina, es donarà suport a accions d'educació bàsica i ambiental, inserides en el marc del Programa ARAUCÀRIA impulsat per l'AECID i gestionades per l'associació Petjades. A El Salvador, es

Menos Adelantados para el Decenio 2001-2010, el Consell en el 2009 destinarà, al menos, el 14% de la ayuda a los países menos adelantados (PMA).

Serán países prioritarios y países de atención específica en el presente Plan Anual:

1. Países prioritarios:
  - a. América Central y Caribe: El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua y República Dominicana.
  - b. Sudamérica: Bolivia, Colombia, Ecuador y Perú.
  - c. África Subsahariana: Angola, Benin, Burkina-Faso, Etiopía, Kenia, Mozambique, Uganda y Ruanda.
  - d. Magreb y Oriente Medio: Argelia, Marruecos, la población sahrauí y los territorios palestinos.
  - e. Asia: India.
2. Países de atención específica:
  - a. América Central y Caribe: Cuba, México y Panamá.
  - b. Sudamérica: Argentina, Brasil y Paraguay.
  - c. África Subsahariana: Chad, Costa de Marfil, Guinea Bissau, Guinea Ecuatorial, Malí, Níger, República Democrática del Congo, Senegal Sierra Leona y Sudán.
  - d. Magreb y Oriente Medio: Jordania, Mauritania y Túnez.
  - e. Asia: Bangladesh y Filipinas.
3. Los países prioritarios para la ejecución de proyectos en materia de desarrollo serán:
  - a. América Central y Caribe: Cuba y República Dominicana.
  - b. Sudamérica: Argentina, Bolivia, Colombia, Ecuador y Perú.
  - c. África Subsahariana: Guinea Ecuatorial y Senegal.
  - d. Magreb: Argelia y Marruecos.

3. Instrumentos de cooperación valenciana para el desarrollo
Los Convenios institucionales y las convocatorias públicas son los instrumentos fundamentales a través de los cuales la Generalitat gestiona los fondos de cooperación internacional para el desarrollo.

Durante 2009 se mantendrán ambos instrumentos en sus diferentes modalidades, destinados tanto a cooperación internacional para el desarrollo como a las acciones de educación para el desarrollo y sensibilización, investigación, codesarrollo y acción humanitaria.

A partir de la experiencia y resultados obtenidos hasta la actualidad y con el objetivo de mejorar la coherencia y el impacto de la cooperación de la Generalitat para el desarrollo y orientar las acciones hacia la concentración geográfica y sectorial, durante 2009, se redefinirá la figura de los Plan Estratégicos de Intervención y se trabajará en la reforma de los actuales instrumentos de cooperación técnica, económica y financiera.

Las ONGD serán los principales agentes de cooperación a los que se dirigirán las convocatorias públicas de subvenciones, mientras los Convenios institucionales de cooperación irán destinados principalmente a los agentes de cooperación multilateral, mayoritariamente agencias de NNUU.

A continuación se describen los principales instrumentos de la planificación para el año 2009 en materia de cooperación internacional para el desarrollo, de educación para el desarrollo y sensibilización, de codesarrollo, de investigación para el desarrollo y, finalmente, en materia de acción humanitaria.

3.1 La cooperación técnica, económica y financera

3.1.1. Convenios de cooperación internacional para el desarrollo y acciones institucionales

Durante 2009, se continuará trabajando en la ejecución y seguimiento de los proyectos y programas ya financiados e impulsados con anterioridad por la Generalitat destacando entre ellos, el Programa Erati, para la mejora de los sistemas públicos de salud de Mozambique, el Programa Alhucemas para la creación de oportunidades y desarrollo productivo de la zona Norte de Marruecos y el Programa Avant, para el desarrollo sostenible del Departamento del Quiché en Guatemala.

Las estrategias de cooperación bilateral que vía Convenio de desarrollo, se están definiendo para el año 2009 son las siguientes:

– En Iberoamérica, se llevarán a cabo intervenciones en Argentina y El Salvador. En Argentina, se dará apoyo a acciones de educación básica y ambiental, insertas en el marco del Programa ARAUCARIA impulsado por la AECID y gestionadas por la asociación Petjades. En

donarà continuïtat al programa de promoció i enfortiment del desenvolupament sostenible de les microregions, impulsat pel Fons Valencià per la Solidaritat, contribuint així al procés de descentralització a El Salvador.

– A Àfrica Subsahariana, es duran a terme a través del suport a la Fundació per la Justícia, intervencions a Etiòpia, que contribuïsquen a l'eradicació de les pràctiques tradicionals danyoses contra les dones. A Kenya es realitzarà un programa per a l'atenció en salut sexual i reproductiva de les dones impulsat pel Centre Reina Sofia. I finalment, a Benín a través de l'Associació Missatgers de la Pau, es garantirà l'accés a l'aigua per a la millora de la salut de la població del departament de Bourguou.

A més de les esmentades intervencions, la Generalitat promourà la formalització d'acords i convenis que promoguen la realització d'accions complementàries de la cooperació institucional en països i sectors d'intervenció, per a la qual cosa es podran subscriure acords marc amb els governs locals d'aquells països on es realitzen programes i projectes de cooperació internacional al desenvolupament, a fi de garantir la sostenibilitat d'estos.

D'altra banda, fruit de la promoció de la cooperació amb organismes internacionals, pel que fa a les accions de cooperació multilateral, durant 2009 s'impulsaran les accions següents:

– Com a continuació del treball ja iniciat en el 2008 a través del suport a les estratègies ART, del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), per a la reducció de la pobresa i inequitat a Equador i ART GOLD per al desenvolupament econòmic local al Marroc. Es recolzarà de la mateixa manera, durant el present any el Programa ART GOLD per a l'enfortiment de les agències de desenvolupament econòmic local a Senegal.

– A Equador, se centrarà el treball en el bon govern i garantia dels drets dels menors a través d'UNICEF.

– A Colòmbia, serà l'atenció a la població desplaçada pel conflicte intern la principal àrea d'intervenció, portant-se també a terme altres accions en matèria de formació tècnica i professional com a continuació del treball ja iniciat en anys anteriors amb l'ACNUR.

– En matèria d'educació, es treballarà a garantir l'educació i l'alfabetització en zones rurals de Nicaragua a través de l'Organització d'Estats Iberoamericans per a l'Equació, la Ciència i la Cultura.

– Finalment, s'actuarà en l'àmbit de la seguretat alimentària a través del Programa Mundial d'Aliments.

3.1.2. Convocatòria pública d'ajudes a projectes i grans projectes en xarxa de cooperació internacional per al desenvolupament

A. Projectes de cooperació internacional per al desenvolupament

Els projectes subvencionats per mitjà de la convocatòria de desenvolupament l'any 2009, es dirigiran a països i territoris estructuralment empobrits, tindran un màxim de 36 mesos de duració i el seu cost total no podrà ser superior als 500.000 €. En este sentit, el finançament total de la convocatòria als països considerats en el present pla com a prioritaris haurà de ser, com a mínim, del 75%. Dels fons assignats en la convocatòria el 14% hauran d'anar destinats als països menys avançats.

La convocatòria de desenvolupament de 2009 destinada exclusivament a ONGD es farà pública durant el mes de gener, de manera que es resolga abans del juliol.

B. Grans projectes en xarxa de cooperació internacional per al desenvolupament

Es concediran subvencions públiques a organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD), per al cofinançament de projectes de cooperació internacional per al desenvolupament en xarxa, per mitjà d'agrupacions de dos o més ONGD, que s'han d'executar en països i poblacions considerats prioritaries de la cooperació valenciana d'acord amb el present pla. El cost total dels projectes que es presenten a la convocatòria no podrà ser inferior a 500.000 euros ni superior a 1.200.000 euros, la participació financera de la Generalitat en els projectes, com a màxim, és del 80% del cost total.

Almenys el 14% dels fons previstos en esta convocatòria es destinarà als països menys avançats (PMA).

El Salvador, se darà continuïtat al programa de promoció i fortalecimiento del desarrollo sostenible de las microregiones, impulsado por el Fons Valencià per la Solidaritat, contribuyendo así al proceso de descentralización en El Salvador.

– En África Subsahariana, se llevarán a cabo a través del apoyo a la Fundación por la Justicia, intervenciones en Etiopía, que contribuyan a la erradicación de las prácticas tradicionales dañinas contra las mujeres. En Kenia se realizará un programa para la atención en salud sexual y reproductiva de las mujeres impulsado por el Centro Reina Sofia. Y por último, en Benín a través de la Asociación Mensajeros de la Paz, se garantizará el acceso al agua para la mejora de la salud de la población del departamento de Bourguou.

Además de las citadas intervenciones, la Generalitat promoverá la formalización de acuerdos y Convenios que promuevan la realización de acciones complementarias de la cooperación institucional en países y sectores de intervención, para lo cual se podrán suscribir acuerdos marco con los gobiernos locales de aquellos países donde se realicen programas y proyectos de cooperación internacional al desarrollo, con el fin de garantizar la sostenibilidad de los mismos.

Por otro lado, fruto de la promoción de la cooperación con organismos internacionales, en lo que respecta a las acciones de cooperación multilateral, durante 2009 se impulsarán las siguientes acciones:

– Como continuación del trabajo ya iniciado en el 2008 a través del apoyo a las estrategias ART, del Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD), para la reducción de la pobreza e inequidad en Ecuador y ART GOLD para el desarrollo económico local en Marruecos. Se apoyará de la misma forma, durante el presente año el Programa ART GOLD para el fortalecimiento de las agencias de desarrollo económico local en Senegal.

– En Ecuador, se centrará el trabajo en el buen gobierno y garantía de los derechos de los menores a través de UNICEF.

– En Colombia, será la atención a la población desplazada por el conflicto interno la principal área de intervención, llevándose también a cabo otras acciones en materia de formación técnica y profesional como continuación del trabajo ya iniciado en años anteriores con el ACNUR.

– En materia de educación, se trabajará en garantizar la educación y alfabetización en zonas rurales de Nicaragua a través de la Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación, la Ciencia y la Cultura.

– Por último, se actuará en el ámbito de la seguridad alimentaria a través del Programa Mundial de Alimentos.

3.1.2. Convocatoria pública de ayudas a proyectos y grandes proyectos en red de cooperación internacional para el desarrollo

A. Proyectos de cooperación internacional para el desarrollo

Los proyectos subvencionados mediante la convocatoria de desarrollo en el año 2009, se dirigirán a países y territorios estructuralmente empobrecidos, tendrán un máximo de 36 meses de duración y su coste total no podrá ser superior a los 500.000 €. En este sentido, la financiación total de la convocatoria a los países considerados en el presente Plan como prioritarios deberá ser, como mínimo, del 75%. De los fondos asignados en la convocatoria el 14% deberán ir destinados a los Países Menos Adelantados.

La convocatoria de desarrollo de 2009 destinada exclusivamente a ONGD se hará pública durante el mes de enero, de forma que se resuelva antes del julio.

B. Grandes Proyectos en red de cooperación internacional para el desarrollo

Se concederán subvenciones públicas a organizaciones no gubernamentales para el desarrollo (ONGD), para la cofinanciación de proyectos de cooperación internacional para el desarrollo en red, mediante agrupaciones de dos o más ONGD, a ejecutar en países y poblaciones considerados prioritarios de la cooperación valenciana de acuerdo al presente plan. El coste total de los proyectos que se presenten a la convocatoria no podrá ser inferior a 500.000 euros ni superior a 1.200.000 euros, siendo la participación financiera de la Generalitat en los proyectos, como máximo, el 80% del coste total.

Al menos el 14% de los fondos previstos en esta convocatoria se destinará a los países menos adelantados (PMA).

Les organitzacions no governamentals per al desenrotllament que concórreguen a ambdós convocatòries de 2009, han d'acreditar el compliment dels requisits establits en l'article 5 del Decret 201/1997 i estar inscrites en el Registre d'Organitzacions no Governamentals per al Desenrotllament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional. A més, han de complir els altres requisits que establisca la convocatòria corresponent.

3.2. L'educació per al desenrotllament i sensibilització social

Un aspecte que no han de descuidar les institucions i la resta d'agents de la cooperació internacional per al desenrotllament, és la tasca de sensibilitzar els ciutadans i ciutadanes sobre la situació de les poblacions més desfavorides, així com difondre els valors solidaris que inspiren l'actuació de les ONGD i la resta d'agents socials.

Per això, educació per al desenrotllament i sensibilització són dos aspectes bàsics i complementaris en l'acció de cooperació internacional impulsada pel Consell.

En el marc dels projectes multilaterals que es troben actualment en execució amb el PNUD, durant 2009, es preveu l'execució d'activitats de sensibilització canalitzades a través de trobades d'intercanvi d'experiències i seminaris realitzats en la Comunitat Valenciana.

Principalment, els mitjans a través dels quals es complix l'objectiu de l'educació per al desenrotllament i la sensibilització social, són:

3.2.1. Programa Solidària 2009

Solidària és el programa institucional d'educació per al desenrotllament i sensibilització social impulsat per la Generalitat, que inclou diverses accions en coordinació amb els diferents agents socials de la cooperació valenciana, dirigides a formar i proporcionar una millor percepció en la societat valenciana de les causes estructurals que generen les desigualtats en el món, a fi de potenciar la seua participació i compromís en el desenrotllament dels països estructuralment empobrits del planeta, així com, contribuir a generar uns valors i estils de vida més justos i solidaris.

Solidària es desplegarà com a instrument que fomenti les sinergies entre els tres centres directius de la Conselleria d'Immigració i Ciutadania, i és el referent quant a la labor promoguda en matèria de sensibilització, educació en valors de convivència i informació sobre els projectes de cooperació internacional per al desenrotllament que les ONGD duen a terme, amb el suport de la Generalitat.

També s'impulsaran diferents activitats dirigides a:

- Promoure la cultura de la solidaritat amb els pobles d'origen de la població immigrant.
- Fomentar la tolerància, la comprensió i el respecte cap als costums i formes de vida d'altres cultures.
- Promoure la formació intercultural.
- Fomentar la convivència intercultural en l'escola a través del coneixement mutu i la comprensió.
- Promoure i formar sobre els drets humans.
- Difondre el contingut dels objectius de desenrotllament del mil·lenni, establits per les Nacions Unides i la seua evolució.
- Promoure la sensibilització i la formació en la igualtat de gènere.

- Fomentar el comerç just i el consum responsable, així com l'establiment de relacions comercials entre el Nord i el Sud basades en condicions justes.
- Promoure l'intercanvi de materials pedagògics de qualitat en matèria de sensibilització i educació per al desenrotllament.
- Promoure normes de conducta i del codi deontològic sobre imatges i missatges relacionats amb els països del sud.

La temàtica del programa Solidària de l'any 2009 se centrarà en la seguretat i sobirania alimentària.

Actualment, el planeta es troba immers en una crisi alimentària que afecta en major grau als països i grups de població més vulnerables. En este sentit es pretenen dur a terme accions que sensibilitzen la població sobre el dret a l'alimentació com a dret humà bàsic i com a principi fonamental per a eradicar la fam i la malnutrició en el món.

Per a això es duran a terme accions com:

Las organizaciones no gubernamentales para el desarrollo que concurren a ambas convocatorias de 2009, deberán acreditar el cumplimiento de los requisitos establecidos en el artículo 5 del Decreto 201/1997 y estar inscritas en el Registro de Organizaciones no Gubernamentales para el Desarrollo de la Agencia Española de Cooperación Internacional. Además, deberán cumplir con los demás requisitos que establezca la convocatoria correspondiente.

3.2 La Educación para el Desarrollo y sensibilización social

Un aspecto que no deben descuidar las instituciones y demás agentes de la cooperación internacional para el desarrollo, es la tarea de sensibilizar a los ciudadanos y ciudadanas sobre la situación de las poblaciones más desfavorecidas, así como difundir los valores solidarios que inspiran la actuación de las ONGD y demás agentes sociales.

Por ello, educación para el desarrollo y sensibilización son dos aspectos básicos y complementarios en la acción de cooperación internacional impulsada por el Consell.

En el marco de los proyectos multilaterales que se encuentran actualmente en ejecución con el PNUD, durante 2009, se prevé la ejecución de actividades de sensibilización canalizadas a través de encuentros de intercambio de experiencias y seminarios realizados en la Comunitat Valenciana.

Principalmente, los medios a través de los cuales se da cumplimiento al objetivo de la educación para el desarrollo y la sensibilización social, son:

3.2.1 Programa Solidària 2009:

Solidaria es el programa institucional de educación para el desarrollo y sensibilización social impulsado por la Generalitat, que incluye diversas acciones en coordinación con los diferentes agentes sociales de la cooperación valenciana, dirigidas a formar y proporcionar una mejor percepción en la sociedad valenciana de las causas estructurales que generan las desigualdades en el mundo, con el fin de potenciar su participación y compromiso en el desarrollo de los países estructuralmente empobrecidos del planeta, a si como, contribuir a generar unos valores y estilos de vida más justos y solidarios.

Solidaria se desarrollará como instrumento que fomenti las sinergias entre los tres centros directivos de la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía, siendo el referente en cuanto a la labor promovida en materia de sensibilización, educación en valores de convivencia e información sobre los proyectos de cooperación internacional para el desarrollo que las ONGD llevan a cabo, con el apoyo de la Generalitat.

También se impulsarán diferentes actividades dirigidas a:

- Promover la cultura de la solidaridad con los pueblos de origen de la población inmigrante.
- Fomentar la tolerancia, comprensión y respeto hacia las costumbres y formas de vida de otras culturas.
- Promover la formación intercultural
- Fomentar la convivencia intercultural en la escuela a través del conocimiento mutuo y la comprensión.
- Promover y formar sobre los derechos humanos.
- Difundir el contenido de los Objetivos de Desarrollo del Milenio, establecidos por las Naciones Unidas y su evolución.
- Promover la sensibilización y la formación en la igualdad de género.

- Fomentar el comercio justo y el consumo responsable, así como el establecimiento de relaciones comerciales entre el Norte y el Sur basadas en condiciones justas.
- Promover el intercambio de materiales pedagógicos de calidad en materia de sensibilización y educación para el desarrollo.
- Promover normas de conducta y del código deontológico sobre imágenes y mensajes relacionados con los países del sur.

La temática del programa Solidaria del año 2009 se centrará en la Seguridad y Soberanía Alimentaria.

Actualmente, el planeta se encuentra inmerso en una crisis alimentaria que afecta en mayor medida a los países y grupos de población más vulnerables. En este sentido se pretende desarrollar acciones que sensibilicen a la población acerca del derecho a la alimentación como derecho humano básico y como principio fundamental para erradicar el hambre y la malnutrición en el mundo.

Para ello se desarrollarán acciones como:

– Campanyes de comerç just i consum responsable que contribuïsquen a la sensibilització en la presa de consciència de les realitats del consum i del comerç.

– Cursos de formació, jornades i seminaris com a lloc on formar els docents, estudiants i públic en general com a agents multiplicadors d'educació per al desenvolupament i on es creuen espais de reflexió conjunta docents-ONGD.

– Exposicions itinerants a través de les quals es done a conèixer la realitat dels països del sud fomentant actituds solidàries i tolerants que contribuïsquen a potenciar la convivència en la diversitat, acostant les distintes cultures a xiquets i jòvens a través de visites guiades i material pedagògic de qualitat.

– Concurs internacional de fotografia que fomenti l'ús del codi ètic de conducta en missatges i imatges referents als països del sud i que genere, a partir de les imatges, una actitud de respecte i tolerància cap a altres cultures, així com una postura compromesa i crítica davant dels esdeveniments.

– Accions de convivència i intercanvi entre xiquets i jòvens de distintes cultures, que afavorisquen l'educació intercultural i la necessitat de conèixer i compartir la nostra cultura i la de les persones que ens rodegen, potenciant el coneixement, la convivència i el respecte.

S'inclourà la celebració del III Congrés Internacional de Cooperació al Desenvolupament (www.concuvric.org). Este III congrés donarà continuïtat a les dos edicions celebrades en 2005 i 2007, i s'emmarca dins de l'acord d'intencions firmat entre la Generalitat i el Comitè Universitari Valencià de Relacions Internacionals i Cooperació de la Comunitat Valenciana (CU-VRIC), el qual s'encarregarà de la seua organització. Per al seu finançament, s'establirà un conveni de col·laboració amb la Generalitat, en el qual es recolliran igualment les seues bases i línies generals.

També cal destacar la celebració de la II Edició del Premi Solidària, que inclourà una menció i aportació econòmica dirigida al reconeixement de persones, institucions o agents socials de la cooperació valenciana que s'hagen distingit d'una manera rellevant pel seu compromís i contribució a l'eradicació de la pobresa, així com, a la defensa dels valors i drets humans i al desenvolupament dels països i poblacions més desfavorits dins de l'àmbit de la cooperació internacional per al desenvolupament, d'acció humanitària, del codesenvolupament, de la sensibilització social, i finalment, d'investigació i formació en estes matèries.

3.2.2. Convocatòria pública d'ajuda a projectes d'educació per al desenvolupament i sensibilització social

Juntament amb el programa Solidària, la Generalitat promourà, per mitjà del finançament de projectes presentats pels agents socials de la cooperació valenciana, diferents accions d'educació al desenvolupament i sensibilització dirigides a:

– Fomentar una reflexió crítica sobre les causes de la desigualtat mundial i la relació d'interdependència entre les societats.

– Promoure, difondre i formar sobre els drets humans i la violació d'estos.

– Fomentar l'organització i la participació de la societat valenciana com a agents de l'educació per al desenvolupament.

Les ajudes en matèria d'educació per al desenvolupament i sensibilització social es canalitzaran a través d'una convocatòria pública del programa de cooperació per al desenvolupament. Esta convocatòria es dirigirà a les organitzacions no governamentals per al desenvolupament que acrediten el compliment dels requisits establits en l'article 5 del Decret 201/1997 i es troben inscrites en el registre d'organitzacions no governamentals per al desenvolupament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament, a més dels requisits que si és el cas estableisca la dita convocatòria.

3.3. La investigació i formació especialitzada

Des de la Generalitat es considera important fomentar l'activitat formativa especialitzada en l'àmbit de la cooperació internacional, per a la qual cosa és fonamental tindre l'activitat investigadora desplegada per les universitats i la resta d'agents especialitzats.

El Consell continuarà recolzant i promovent les accions dutes a terme per les universitats públiques i privades valencianes, o realitzades conjuntament amb estes, en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament i d'acord amb la política de cooperació del

– Campañas de comercio justo y consumo responsable que contribuyan a la sensibilización en la toma de conciencia de las realidades del consumo y del comercio.

– Cursos de formación, jornadas y seminarios como lugar donde formar a los docentes, estudiantes y público en general como agentes multiplicadores de educación para el desarrollo y donde se creen espacios de reflexión conjunta docentes-ONGD.

– Exposiciones itinerantes a través de las cuáles se de a conocer la realidad de los países del sur fomentando actitudes solidarias y tolerantes que contribuyan a potenciar la convivencia en la diversidad, acercando las distintas culturas a niños y jóvenes a través de visitas guiadas y material pedagógico de calidad.

– Concurso Internacional de Fotografía que fomenta el uso del código ético de conducta en mensajes e imágenes referentes a los países del sur y que genere, a partir de las imágenes, una actitud de respeto y tolerancia hacia otras culturas, así como una postura comprometida y crítica ante los acontecimientos.

– Acciones de convivencia e intercambio entre niños y jóvenes de distintas culturas, que favorezcan la educación intercultural y la necesidad de conocer y compartir nuestra cultura y la de las personas que nos rodean, potenciando el conocimiento, la convivencia y el respeto.

Se contará con la celebración del III Congreso Internacional de Cooperación al Desarrollo (www.concuvric.org). Este III Congreso dará continuidad a las dos ediciones celebradas en 2005 y 2007, y se enmarca dentro del Acuerdo de Intenciones firmado entre la Generalitat y el Comité Universitario Valenciano de Relaciones Internacionales y Cooperación de la Comunitat Valenciana (CUVRIC), quien se encargará de su organización. Para su financiación, se establecerá un Convenio de colaboración con la Generalitat, en el que se recogerán igualmente sus bases y líneas generales.

También destacar la celebración de la II Edición del "Premio Solidaria", que incluirá una menció i aportació econòmica dirigida al reconocimiento de personas, instituciones o agentes sociales de la cooperación valenciana que se hayan distinguido de una manera relevante por su compromiso y contribución a la erradicación de la pobreza, así como, a la defensa de los valores y derechos humanos y al desarrollo de los países y poblaciones más desfavorecidos dentro del ámbito de la cooperación internacional para el desarrollo, de acción humanitaria, del codesarrollo, de la sensibilización social, y finalmente, de investigación y formación en estas materias.

3.2.2. Convocatoria pública de ayuda a proyectos de educación para el desarrollo y sensibilización social

Junto al programa Solidària, la Generalitat promoverá, mediante la financiación de proyectos presentados por los agentes sociales de la cooperación valenciana, diferentes acciones de educación al desarrollo y sensibilización dirigidas a:

– Fomentar una reflexió crítica sobre las causas de la desigualdad mundial y la relación de interdependencia entre las sociedades.

– Promover, difundir y formar sobre los derechos humanos y la violación de los mismos

– Fomentar la organización y la participación de la sociedad valenciana como agentes de la educación para el desarrollo.

Las ayudas en materia de educación para el desarrollo y sensibilización social se canalizarán a través de una convocatoria pública del programa de cooperación para el desarrollo. Dicha convocatoria se dirigirá a las organizaciones no gubernamentales para el desarrollo que acrediten el cumplimiento de los requisitos establecidos en el artículo 5 del Decreto 201/1997 y se encuentran inscritas en el registro de organizaciones no gubernamentales para el desarrollo de la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo, además de los requisitos que en su caso establezca dicha convocatoria.

3.3. La investigación y formación especializada

Desde la Generalitat se considera importante fomentar la actividad formativa especializada en el ámbito de la cooperación internacional, para lo cual es fundamental contar con la actividad investigadora desarrollada por las Universidades y demás agentes especializados.

El Consell seguirà apoyando y promoviendo las acciones desarrolladas por las Universidades públicas y privadas valencianes, o realizadas conjuntamente con ellas, en materia de cooperación internacional para el desarrollo y acordes con la política de cooperación del Consell

Consell establida en els plans anuals i el pla director vigent, i encaminades a:

- Impulsar la investigació sobre el concepte de desenvolupament, així com sobre els mitjans, les estratègies i polítiques de cooperació.
- La realització d'accions i iniciatives que donen continuïtat a programes i projectes recolzats en anteriors exercicis per la Generalitat.

- La celebració de jornades, trobades, seminaris i congressos que permeten l'intercanvi de coneixements i el diàleg.

- Promoure la identificació i el suport a centres d'investigació local i en especial la investigació aplicada.

Concretament, es té previst durant el 2009, continuar amb el suport de les dites accions a través, tant de convenis específics de col·laboració com de la convocatòria pública anual d'ajudes a projectes d'investigació i formació especialitzada.

3.3.1. Convenis d'investigació i formació especialitzada

En el 2009 es continuarà amb la política de professionalització dels recursos humans i, consegüentment, la millora de la preparació tècnica, tant dels cooperants valencians a l'exterior, com dels agents de cooperació en la Comunitat Valenciana (ONGD, sindicats, associacions d'immigrants, organitzacions empresarials i cooperatives d'economia social, etc.).

L'acord d'intencions firmat entre la Generalitat i CUVRIC l'any 2006, va permetre impulsar accions conjuntes de gran importància sobre les quals es pretén donar continuïtat al llarg de 2009. Estes accions seran:

- El Programa Oficial de Postgrau Interuniversitari en Cooperació al Desenvolupament (www.popicad.cuvric.org) orientat a la formació teòrica i pràctica de titulats universitaris i

- El II Programa Formatiu per al Foment de la Professionalització i Especialització de la Cooperació Valenciana (www.cursos.cuvric.org) que està orientat a la formació teòrica i pràctica de titulats universitaris, tècnics d'administracions públiques i de les ONGD.

- El III Congrés Internacional en Cooperació al Desenvolupament (www.concuvric.org)

3.3.2. Convocatòria pública d'ajuda a projectes d'investigació i formació especialitzada

La Generalitat realitzarà una convocatòria pública específica d'ajudes a projectes de formació i investigació per al cofinançament, fins a un màxim del 50% del pressupost total, dels projectes presentats per les universitats públiques i privades valencianes, que es publicarà en el mes de gener i es resoldrà abans de juliol.

3.3.3. Beques de formació específica en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament

La Generalitat seguirà amb l'impuls de la formació complementària dels joves cooperants valencians per mitjà de la concessió de beques, tant en la Comunitat Valenciana com a l'exterior, concretament en les Oficines Tècniques de Cooperació a l'Exterior dependents de l'AECID en països en què s'estiguen executant projectes de cooperació internacional per al desenvolupament finançats per la Generalitat i en les oficines del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD).

En concret, durant l'any 2009 es convocaran un total de 16 beques, sis d'elles per a la realització de pràctiques en la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, huit beques per a la formació en les Oficines Tècniques de Cooperació (OTC) i dos beques per a pràctiques en el PNUD.

3.4. L'acció humanitària

Des de la Generalitat es concep l'acció humanitària com el conjunt d'accions dirigides a reduir la vulnerabilitat, enfortir les capacitats i satisfer les necessitats humanitàries més apressants de les poblacions dels països afectats per desastres naturals o conflictes humans. Es treballarà en les àrees següents:

- Emergència: intervencions de caràcter urgent que tinguen lloc després de desastres naturals o provocats per l'acció humana.

- Postemergència, rehabilitació i reconstrucció: intervencions dirigides a restablir l'equilibri, garantir els drets humans bàsics i el restabliment de capacitats humanes, així com accions de reconstrucció i rehabilitació, respecte a situacions d'emergència causada per catàstro-

establida en els Plans Anuals i el Plan director vigent, i encaminades a:

- Impulsar la investigació sobre el concepte de desenvolupament, així com sobre els mitjans, les estratègies, i polítiques de cooperació.

- La realització de accions i iniciatives que donen continuïtat a programes i projectes apoyados en anteriores exercicis por la Generalitat.

- La celebració de jornades, encuentros, seminarios y congresos que permitan el intercambio de conocimientos y el diálogo.

- Promover la identificación y apoyo a centros de investigación local y en especial la investigación aplicada.

Concretamente, se tiene previsto durante el 2009, continuar con el apoyo de dichas acciones a través, tanto de Convenios específicos de colaboración como de la convocatoria pública anual de ayudas a proyectos de investigación y formación especializada.

3.3.1. Convenios de investigación y formación especializada

En el 2009 se continuará con la política de profesionalización de los recursos humanos y, consecuentemente, la mejora de la preparación técnica, tanto de los cooperantes valencianos en el exterior, como de los agentes de cooperación en la Comunitat Valenciana (ONGD, sindicatos, asociaciones de inmigrantes, organizaciones empresariales y cooperativas de economía social, etc.).

El Acuerdo de Intenciones firmado entre la Generalitat y CUVRIC en el año 2006, permitió impulsar acciones conjuntas de gran importancia sobre las cuales se pretende dar continuidad a lo largo de 2009. Estas acciones serán:

- El Programa Oficial de Postgrado Interuniversitario en Cooperación al Desarrollo (www.popicad.cuvric.org) orientado a la formación teórica y práctica de titulados universitarios y

- El II Programa Formativo para el Fomento de la Profesionalización y Especialización de la Cooperación Valenciana (www.cursos.cuvric.org) que está orientado a la formación teórica y práctica de titulados universitarios, técnicos de Administraciones Públicas y de las ONGD.

- El III Congreso Internacional en Cooperación al Desarrollo (www.concuvric.org)

3.3.2. Convocatoria pública de ayuda a proyectos de investigación y formación especializada

La Generalitat realitzarà una convocatòria pública específica de ajudes a projectes de formació i investigació per al cofinançament, hasta un máximo del 50% del presupuesto total, de los proyectos presentados por las Universidades públicas y privadas valencianas, que se publicará en el mes de enero y se resolverá antes de julio.

3.3.3. Becas de formación específica en materia de cooperación internacional para el desarrollo

La Generalitat seguirà amb l'impuls de la formació complementària de los jóvenes cooperantes valencianos mediante la concesión de becas, tanto en la Comunitat Valenciana como en el exterior, concretament en las Oficinas Técnicas de Cooperación en el exterior dependientes de la AECID en países en los que se estén ejecutando proyectos de cooperación internacional para el desarrollo financiados por la Generalitat y en las oficinas del Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD).

En concreto, durante el año 2009 se convocarán un total de 16 becas, seis de ellas para la realización de prácticas en la Dirección General de Cooperación al Desarrollo y Solidaridad, ocho becas para la formación en las Oficinas Técnicas de Cooperación (OTC) y dos becas para prácticas en el PNUD.

3.4. La Acción Humanitaria

Desde la Generalitat se concibe la acción humanitaria como el conjunto de acciones dirigidas a reducir la vulnerabilidad, fortalecer las capacidades y satisfacer las necesidades humanitarias más acuciantes de las poblaciones de los países afectados por desastres naturales o conflictos humanos. Se trabajará en las siguientes áreas:

- Emergencia: intervenciones de carácter urgente que tengan lugar tras desastres naturales o provocados por la acción humana.

- Post-emergencia, rehabilitación y reconstrucción: intervenciones dirigidas a restablecer el equilibrio, garantizar los derechos humanos básicos y el restablecimiento de capacidades humanas, así como acciones de reconstrucción y rehabilitación, respecto a situaciones de

fe natural o provocada per l'acció humana, i que hagen succeït dins dels 24 mesos anteriors a la presentació del projecte.

A més, es treballarà amb projectes les intervencions tant d'emergència com de postemergència dels quals es duguen a terme en un context d'emergència complexa, entenent com a tal, el causat per la combinació de diversos factors: l'afonament de l'economia formal i de les estructures estatals, els conflictes civils, les fams extremes, les crisis sanitàries i l'èxode de la població.

Durant l'any 2009 es realitzaran els corresponents estudis per a valorar l'adequació de l'ajuda concedida per la Generalitat l'any 2008, per a les situacions d'acció humanitària. Els resultats d'este estudi servirán de base per a la millora de les ferramentes i instruments de l'any 2010.

3.4.1. Convenis institucionals

Amb l'objectiu de millorar la capacitat de resposta davant de situacions d'emergència, es firmarà un nou conveni amb Creu Roja Espanyola per al suport del Centre Logístic d'Emergències Internacionals de la Comunitat Valenciana, l'objectiu del qual és disposar d'un estoc de productes d'acció humanitària, garantint una resposta ràpida en les situacions d'emergències internacionals que es presenten durant l'any 2009.

En esta mateixa línia d'intervenció, l'any 2009 es firmarà un conveni de col·laboració entre Farmamundi i la Generalitat.

3.4.2. Convocatòria pública d'ajudes per a projectes d'acció humanitària

La Generalitat entén que la vinculació entre l'acció humanitària i la cooperació al desenvolupament, suposa que l'acció humanitària ha d'assentar unes mínimes bases en la realització de les seues accions per al desenvolupament posterior, així com també que la cooperació al desenvolupament ha d'orientar-se cap a objectius de reducció de la vulnerabilitat, evitant així els efectes dels desastres.

Al llarg de l'any 2009, la Generalitat realitzarà dos convocatòries públiques específiques d'ajudes a projectes d'acció humanitària i emergència.

3.4.3. Comitè Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana

Les intervencions en matèria d'acció humanitària en la Comunitat Valenciana es duen a terme de manera coordinada entre els principals organismes públics i financers, a través del Comitè Permanent d'Acció Humanitària de la Comunitat Valenciana (CAHE-CV), presidit per la Generalitat, amb el suport del seu òrgan consultiu conformat per les ONGD valencianes.

3.5. El codesenrotllament

Les ajudes en matèria de codesenrotllament es canalitzaran a través d'una convocatòria pública del programa de cooperació internacional per al desenvolupament. Esta convocatòria es dirigirà a les organitzacions no governamentals per al desenvolupament que acrediten el compliment dels requisits establits en l'article 5 del Decret 201/1997 i es troben inscrites en el registre d'organitzacions no governamentals per al desenvolupament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, a més dels requisits que si és el cas estableisca la dita convocatòria.

En aplicació de la Llei 6/2007, la Generalitat a més de continuar realitzant anualment la convocatòria de codesenrotllament, fomentarà i incentivarà la coordinació entre els diferents departaments de la Conselleria d'Immigració i Ciutadania, per la qual cosa s'implementaran les vies apropiades per a la seua articulació amb les mesures impulsades anualment des del Pla Autòmic de la Comunitat Valenciana per a la Integració Ciutadana.

Els projectes de codesenrotllament que s'han d'executar es realitzaran tant en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana com en aquells països i poblacions estructuralment empobrits considerats al seu torn prioritaris per la Generalitat i que han sigut especificats en l'apartat de prioritats geogràfiques.

3.6. Instruments d'informació i comunicació

Amb l'objectiu d'oferir una informació actualitzada de qualitat, útil i transparent sobre les accions que realitza la Generalitat en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament i la destinació dels recursos públics, i d'acord amb els plans de modernització de

emergència causada por catástrofe natural o provocada por la acción humana, y que hayan acontecido dentro de los 24 meses anteriores a la presentación del proyecto.

Además, se trabajará con proyectos cuyas intervenciones tanto de emergencia como de post-emergencia se desarrollen en un contexto de emergencia compleja, entendiendo como tal, el causado por la combinación de diversos factores: el desmoronamiento de la economía formal y de las estructuras estatales, los conflictos civiles, las hambrunas, las crisis sanitarias y el éxodo de la población.

Durante el año 2009 se realizarán los correspondientes estudios para valorar la adecuación de la ayuda concedida por la Generalitat en el año 2008, para las situaciones de acción humanitaria. Los resultados de dicho estudio servirán de base para la mejora de las herramientas e instrumentos del año 2010.

3.4.1. Convenios Institucionales

Con el objetivo de mejorar la capacidad de respuesta ante situaciones de emergencia, se firmará un nuevo Convenio con Cruz Roja Española para el apoyo del Centro Logístico de Emergencias Internacionales de la Comunitat Valenciana, cuyo objetivo disponer de un stock de productos de acción humanitaria, garantizando una respuesta rápida en las situaciones de emergencias internacionales que se presenten durante el año 2009.

En esta misma línea de intervención, en el año 2009 se firmará un Convenio de Colaboración entre Farmamundi y la Generalitat.

3.4.2. Convocatoria pública de ayudas para proyectos de acción humanitaria

La Generalitat entiende que la vinculación entre la acción humanitaria y la cooperación al desarrollo, supone que la acción humanitaria debe de sentar unas mínimas bases en la realización de sus acciones para el desarrollo posterior, así como también que la cooperación al desarrollo debe orientarse hacia objetivos de reducción de la vulnerabilidad, evitando así los efectos de los desastres.

A lo largo del año 2009, la Generalitat realizará dos convocatorias públicas específicas de ayudas a proyectos de acción humanitaria y emergencia.

3.4.3. Comité Permanente de Acción Humanitaria de la Comunitat Valenciana

Las intervenciones en materia de acción humanitaria en la Comunitat Valenciana se desarrollan de manera coordinada entre los principales organismos públicos y financieros, a través del Comité Permanente de Acción Humanitaria de la Comunitat Valenciana (CAHE-CV), presidido por la Generalitat, con el apoyo de su órgano consultiu conformado por las ONGD valencianas.

3.5. El codesarrollo

Las ayudas en materia de codesarrollo se canalizarán a través de una convocatoria pública del programa de cooperación internacional para el desarrollo. Dicha convocatoria se dirigirá a las organizaciones no gubernamentales para el desarrollo que acrediten el cumplimiento de los requisitos establecidos en el artículo 5 del Decreto 201/1997 y se encuentren inscritas en el registro de organizaciones no gubernamentales para el desarrollo de la Agencia Española de Cooperación Internacional, además de los requisitos que en su caso establezca dicha convocatoria.

En aplicación de la Ley 6/2007, la Generalitat además de seguir realizando anualment la convocatoria de codesarrollo, fomentarà e incentivarà la coordinació entre los diferentes departamentos de la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía, por lo que se implementarán los cauces apropiados para su articulación con las medidas impulsadas anualment desde el Plan Autòmic de la Comunitat Valenciana para la Integración Ciudadana.

Los proyectos de codesarrollo a ejecutar se realizarán tanto en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana como en aquellos países y poblaciones estructuralment empobrecidos considerados a su vez prioritarios por la Generalitat y que han sido especificados en el apartado de prioridades geográficas.

3.6. Instrumentos de información y comunicación

Con el objetivo de ofrecer una información actualizada de calidad, útil y transparente sobre las acciones que realiza la Generalitat en materia de cooperación internacional para el desarrollo y el destino de los recursos públicos, y de acuerdo con los planes de moderniza-

L'administració pública, durant l'any 2009 es realitzaran les accions següents:

– Informació a la societat valenciana, a través del directori de la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat en la pàgina web de la Conselleria d'Immigració i Ciutadania (www.cic.gva.es), sobre tots els aspectes relacionats amb la planificació, gestió, execució i resultats de les accions de cooperació internacional per al desenvolupament que realitza la Generalitat.

– El programa de sensibilització Solidària es presentarà i difondrà públicament i a més, podrà ser consultat a través de la pàgina web de la Conselleria d'Immigració i Ciutadania (www.cic.gva.es) dins del directori creat específicament per a este fi.

3.7. Recursos humans

La planificació, gestió i avaluació del conjunt d'accions del programa de cooperació internacional de la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament correspondrà al personal adscrit a esta direcció general. Així mateix es tindrà el suport de les persones becades per la Generalitat que aportaran, en el seu aprenentatge teoricopràctic, tots els coneixements, que havent sigut adquirits en matèria de cooperació i solidaritat, siguen necessaris per al correcte desenvolupament dels objectius de la direcció general.

La Generalitat podrà recórrer, quan siga necessari per raons d'especificitat de la matèria, a la contractació de persones físiques o jurídiques especialistes en cooperació per al desenvolupament, acció humanitària i codesenvolupament, amb subjecció a la normativa reguladora dels contractes del sector públic.

3.8. Avaluació

El Pla director 2008-2011 estableix, d'acord amb allò que ha assenyalat la Llei de Cooperació de la CV, la realització d'avaluacions dels projectes i programes en què participe la Generalitat, així com la creació dels instruments metodològics i instruments que faciliten els processos d'avaluació.

L'avaluació es considera un element fonamental per a l'aprenentatge i la millora contínua de la qualitat de les polítiques i accions de cooperació. Per a això s'establixen dos nivells d'anàlisi: per un costat l'avaluació dels projectes i programes finançats per la Generalitat, i per un altre l'avaluació dels instruments de planificació de la cooperació valenciana.

Durant 2009 s'iniciarà l'elaboració d'una metodologia d'avaluació de la cooperació valenciana on es fixaran els objectius, abast i criteris que s'han d'utilitzar. Per a l'elaboració de la metodologia d'avaluació s'inclourà la participació i aportacions que, a través dels òrgans de consulta corresponents, realitzen els agents de cooperació de la Comunitat Valenciana.

3.8.1. Avaluació de projectes i programes

Durant 2009, l'obligació de realització d'avaluacions externes per a tots aquells projectes i programes aprovats en les convocatòries públiques i els convenis institucionals, s'aplicarà en aquells el cost total dels quals siga superior a 200.000 euros.

Així mateix, en els projectes presentats a les convocatòries públiques que tinguen un cost igual o inferior a 200.000 euros, la proposta de realització d'una avaluació final externa de resultats i objectius serà considerada com a mèrit preferent a l'hora de la valoració d'aquells.

A més de les avaluacions preceptives i potestatives, que hauran d'incloure's en la mateixa formulació dels projectes i programes, la Generalitat podrà realitzar avaluacions d'impacte d'aquelles actuacions en què considere d'especial interès obtenir informació rellevant per a millorar les bones pràctiques en l'execució d'accions de desenvolupament.

Per a la realització de les dites avaluacions la Generalitat podrà recórrer al mateix personal de la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, a la contractació de personal extern especialitzat o a la col·laboració de personal tècnic d'altres departaments de la Generalitat la participació dels qual es considere necessària.

Els percentatges màxims dedicats a les avaluacions externes, així com els requisits i terminis per a la realització d'estes, es fixaran en les diferents convocatòries de subvencions o en els corresponents convenis de col·laboració que se subscriuen.

de la administració Pública, durante el año 2009 se realizarán las siguientes acciones:

– Información a la sociedad valenciana, a través del directorio de la Dirección General de Cooperación al Desarrollo y Solidaridad en la página web de la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía (www.cic.gva.es), sobre todos los aspectos relacionados con la planificación, gestión, ejecución y resultados de las acciones de cooperación internacional para el desarrollo que realiza la Generalitat.

– El programa de sensibilización Solidària se presentará y difundirá públicamente y además, podrá ser consultado a través de la página web de la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía (www.cic.gva.es) dentro del directorio creado específicamente para este fin.

3.7. Recursos Humanos

La planificación, gestión y evaluación del conjunto de acciones del programa de cooperación internacional de la Dirección General de Cooperación al Desarrollo correspondrá al personal adscrito a esta dirección general. Así mismo se contará con el apoyo de las personas becadas por la Generalitat que aportarán, en su aprendizaje teórico-práctico, todos los conocimientos, que habiendo sido adquiridos en materia de cooperación y solidaridad, sean necesarios para el correcto desarrollo de los objetivos de la Dirección General.

La Generalitat podrá recurrir, cuando sea necesario por razones de especificidad de la materia, a la contratación de personas físicas o jurídicas especialistas en cooperación para el desarrollo, acción humanitaria y codesarrollo, con sujeción a la normativa reguladora de los contratos del sector público.

3.8. Evaluación

El Plan director 2008-2011 establece, de acuerdo a lo señalado en la Ley de Cooperación de la CV, la realización de evaluaciones de los proyectos y programas en los que participe la Generalitat, así como la creación de los instrumentos metodológicos e instrumentos que faciliten los procesos de evaluación.

La evaluación se considera un elemento fundamental para el aprendizaje y la mejora continua de la calidad de las políticas y acciones de cooperación. Para ello se establecen dos niveles de análisis: por un lado la evaluación de los proyectos y programas financiados por la Generalitat, y por otro la evaluación de los instrumentos de planificación de la cooperación valenciana.

Durante 2009 se iniciará la elaboración de una metodología de evaluación de la cooperación valenciana donde se fijarán los objetivos, alcance y criterios a utilizar. Para la elaboración de la metodología de evaluación se contará con la participación y aportaciones que, a través de los órganos de consulta correspondientes, realicen los agentes de cooperación de la Comunitat Valenciana.

3.8.1. Evaluación de proyectos y programas

Durante 2009, la obligación de realización de evaluaciones externas para todos aquellos proyectos y programas aprobados en las convocatorias públicas y los Convenios institucionales, se aplicará en aquellos cuyo coste total sea superior a 200.000 euros.

Asimismo, en los proyectos presentados a las convocatorias públicas que tengan un coste igual o inferior a 200.000 euros, la propuesta de realización de una evaluación final externa de resultados y objetivos será considerada como mérito preferente a la hora de la valoración de aquellos.

Además de las evaluaciones preceptivas y potestativas, que deberán incluirse en la propia formulación de los proyectos y programas, la Generalitat podrá realizar evaluaciones de impacto de aquellas actuaciones en las que considere de especial interés obtener información relevante para mejorar las buenas prácticas en la ejecución de acciones de desarrollo.

Para la realización de dichas evaluaciones la Generalitat podrá recurrir al propio personal de la Dirección General de Cooperación al Desarrollo y Solidaridad, a la contratación de personal externo especializado y/o a la colaboración de personal técnico de otros departamentos de la Generalitat cuya participación se considere necesaria.

Los porcentajes máximos dedicados a las evaluaciones externas, así como los requisitos y plazos para la realización de las mismas, se fijarán en las diferentes convocatorias de subvenciones o en los correspondientes Convenios de colaboración que se subscriban.

D'acord amb l'enfocament de gestió del cicle de projecte per a la realització de les avaluacions dels projectes i programes de cooperació s'utilitzaran els criteris generalment acceptats de: pertinència, eficàcia, eficiència, sostenibilitat i impacte.

3.8.2. Avaluació dels instruments de planificació, gestió i coordinació

L'avaluació de la cooperació al desenvolupament ha d'incloure necessàriament, no sols les accions realitzades, sinó els instruments i mecanismes a través dels quals s'articulen els recursos humans i materials dedicats a la cooperació al desenvolupament.

L'avaluació dels plans i polítiques de cooperació adoptades per la Generalitat oferiran informació sobre l'eficàcia i l'eficiència dels instruments emprats, la coherència amb els principis i objectius de la cooperació valenciana i l'impacte de les intervencions. Els resultats de les avaluacions realitzades seran públics i serviran de base per a l'actualització i la millora contínua de les polítiques de cooperació de la Generalitat.

4. Relació amb els agents de la cooperació

La col·laboració i la complementarietat en les accions de desenvolupament són criteris d'actuació que en matèria de cooperació assumix i impulsa el Consell. Des de l'elaboració del primer Pla director de la Cooperació Valenciana 2004-2007, s'ha considerat este un eix de treball sobre el qual aprofundir i establir els mecanismes adequats per a garantir la participació activa dels diferents agents de cooperació.

Durant 2009 es continuarà avançant en estes polítiques de participació, especialment a través del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, així com la Comissió Interdepartamental, i la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament, tots estos creats a partir de la publicació de la Llei de Cooperació.

D'especial rellevància serà l'aprovació durant el 2009 del Reglament del Registre d'Agents de Cooperació per al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana. La inscripció en este registre, d'acord amb la seua pròpia normativa i a allò que estableix la Llei de Cooperació, serà requisit imprescindible per a accedir als fons del programa de cooperació de la Generalitat.

De la mateixa manera, i d'acord també amb el que ha estipulat la Llei de Cooperació, es continuarà impulsant el Comitè Permanent d'Acció Humanitària (CAHE) promogut l'any 2000 per la Generalitat.

A nivell estatal i internacional es continuarà el treball de col·laboració amb l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional al Desenvolupament, així com amb agents multilaterals, especialment les agències de Nacions Unides, organismes internacionals com l'OEI i governs i administracions d'aquells països en què es realitzen plans estratègics d'intervenció.

4.1. Agents de cooperació en la Comunitat Valenciana

4.1.1. Les ONGD

Les ONGD són un dels principals agents de cooperació i realitzen una important labor, tant en els països on duen a terme els seus projectes i programes, com a la Comunitat Valenciana pel seu paper fonamental com a actors de participació, sensibilització i mobilització de la societat valenciana. La Llei de Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana i el Pla director 2008-2011 reconeixen este paper fonamental de les ONGD.

Durant 2009 les ONG continuaran sent els principals agents de cooperació i receptors de fons de la cooperació valenciana. A més s'incrementarà la col·laboració amb la Coordinadora Valenciana d'Organitzacions No Governamentals per al Desenvolupament (CVONGD), entitat de representació de les ONGD valencianes, que durant 2009 executarà les accions que formen part del conveni subscrit entre la CVONGD i la Generalitat.

4.1.2. Universitats valencianes

Les universitats són un agent de cooperació especialitzat en matèria de formació i investigació sobre cooperació al desenvolupament. En este sentit, com en exercicis anteriors, des de la Generalitat es continuarà donant suport a les diferents accions formatives impulsades des de les universitats.

Per un altre costat es promourà el treball conjunt entre les universitats i altres agents de cooperació, i es facilitarà una major interlo-

De acuerdo al enfoque de gestión del ciclo de proyecto para la realización de las evaluaciones de los proyectos y programas de cooperación se utilizarán los criterios generalmente aceptados de: pertinencia, eficacia, eficiencia, sostenibilidad e impacto.

3.8.2. Evaluación de los instrumentos de planificación, gestión y coordinación

La evaluación de la cooperación al desarrollo debe incluir necesariamente, no solo las acciones realizadas, sino los instrumentos y mecanismos a través de los cuales se articulan los recursos humanos y materiales dedicados a la Cooperación al Desarrollo.

La evaluación de los planes y políticas de cooperación adoptadas por la Generalitat ofrecerán información sobre la eficacia y eficiencia de los instrumentos empleados, la coherencia con los principios y objetivos de la cooperación valenciana y el impacto de las intervenciones. Los resultados de las evaluaciones realizadas serán públicos y servirán de base para la actualización y mejora continua de las políticas de cooperación de la Generalitat.

4. Relación con los agentes de la cooperación:

La colaboración y complementariedad en las acciones de desarrollo son criterios de actuación que en materia de cooperación asume e impulsa el Consell. Desde la elaboración del primer Plan director de la Cooperación Valenciana 2004-2007, se ha considerado éste un eje de trabajo sobre el que profundizar y establecer los mecanismos adecuados para garantizar la participación activa de los diferentes agentes de cooperación.

Durante 2009 se continuará avanzando en estas políticas de participación, especialmente a través del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, así como la Comisión Interdepartamental, y la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo, todos ellos creados a partir de la publicación de la Ley de Cooperación.

De especial relevancia será la aprobación durante 2009 del reglamento del Registro de Agentes de Cooperación para el Desarrollo de la Comunitat Valenciana. La inscripción en este registro, de acuerdo a su propia normativa y a lo establecido en la Ley de Cooperación, será requisito imprescindible para acceder a los fondos del programa de cooperació de la Generalitat.

Del mismo modo, y de acuerdo también a lo estipulado en la Ley de Cooperación, se seguirá impulsando el Comité Permanente de Acción Humanitaria (CAHE) promovido en el año 2000 por la Generalitat.

A nivel estatal e internacional se continuará el trabajo de colaboración con la Agencia Española de Cooperación Internacional al Desarrollo, así como con agentes multilaterales, especialmente las agencias de Naciones Unidas, organismos internacionales como la OEI y gobiernos y Administraciones de aquellos países en los que se realizan planes estratégicos de intervención.

4.1 Agentes de cooperació en la Comunitat Valenciana

4.1.1. Las ONGD

Las ONGD son uno de los principales agentes de cooperación y realizan una importante labor, tanto en los países donde desarrollan sus proyectos y programas, como en la Comunitat Valenciana por su papel fundamental como actores de participación, sensibilización y movilización de la sociedad valenciana. La Ley de Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana y el Plan director 2008-2011 reconocen este papel fundamental de las ONGD.

Durante 2009 las ONG continuarán siendo los principales agentes de cooperación y receptores de fondos de la cooperación valenciana. Además se incrementará la colaboración con la Coordinadora Valenciana de Organizaciones No Gubernamentales para el Desarrollo (CVONGD), entidad de representación de las ONGD valencianas, que durante 2009 ejecutará las acciones que forman parte del Convenio suscrito entre la CVONGD y la Generalitat.

4.1.2. Universidades Valencianes.

Las universidades son un agente de cooperación especializado en materia de formación e investigación sobre cooperación al desarrollo. En este sentido, como en ejercicios anteriores, desde la Generalitat se continuará dando apoyo a las diferentes acciones formativas impulsadas desde las universidades.

Por otro lado se promoverá el trabajo conjunto entre las universidades y otros agentes de cooperación, y se facilitará una mayor inter-

cució amb les universitats gràcies a la seua participació en el Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament.

4.1.3. Organitzacions sindicals

El Pla director de la Cooperació Valenciana 2008-2011 reconeix la labor que tant les centrals sindicals, com les seues organitzacions de cooperació internacional, realitzen en la defensa i protecció dels drets dels treballadors i treballadores dels països empobrits, així com la seua funció en altres àmbits de la cooperació internacional i en especial de l'educació per al desenvolupament i la sensibilització.

4.1.4. Associacions d'immigrants

Les associacions d'immigrants residents a la Comunitat Valenciana juguen un paper cada vegada més important com a representants d'una part de la societat valenciana. Per això, tant en les accions de desenvolupament, com en matèria de cooperació per al desenvolupament i sensibilització es considerarà la seua participació com un factor important que s'ha de valorar en les diferents convocatòries i convenis de cooperació impulsats per la Generalitat.

4.1.5. Empreses i organitzacions empresarials

Les organitzacions empresarials com a part de la societat civil i com a generadores d'ocupació i recursos poden jugar un paper important en la millora dels sistemes productius i en l'enfortiment de les polítiques públiques de desenvolupament. El seu paper, que la Llei Valenciana de Cooperació estableix com a entitats col·laboradores, sense capacitat per a rebre fons de cooperació, es reforçarà amb la seua participació en el Consell Assessor de Cooperació al Desenvolupament i la seua participació en diferents accions impulsades des de la Generalitat.

4.1.6. Altres conselleries i organismes dependents de la Generalitat

Encara que les competències i la major activitat en matèria de cooperació al desenvolupament correspon a la Conselleria d'Immigració i Ciutadania, altres conselleries i organismes públics realitzen accions i disposen de capacitats per a participar activament en les polítiques de cooperació impulsades per la Generalitat.

La posada en marxa de la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament, creada per la Llei de Cooperació de la Comunitat Valenciana, permetrà una major coordinació i complementarietat entre tots els departaments de la Generalitat.

4.1.7. Altres administracions públiques

Diputacions, administracions locals i els fons de cooperació de la Comunitat Valenciana han tingut una activitat destacable en matèria de cooperació. Des de la Generalitat es continuarà recolzant la coordinació i la complementarietat de les accions realitzades per les administracions públiques de la Comunitat Valenciana.

La creació l'any 2000 del Comitè Permanent d'Acció Humanitària, impulsat per la Generalitat, ha permès avançar en esta coordinació.

En 2009, d'acord amb la Llei de Cooperació, es crearà la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament, òrgan de coordinació i col·laboració entre les administracions públiques valencianes que disposen de pressupostos assignats a cooperació per al desenvolupament.

4.1.8. Òrgans de consulta i participació en la Comunitat Valenciana

A. El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament

En compliment de la Llei de Cooperació al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana el Consell va aprovar la creació del Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament en el Decret 42/2008, de 4 d'abril.

El Consell Valencià de Cooperació al Desenvolupament, adscrit a la Conselleria d'Immigració i Ciutadania, es constituïx com l'òrgan superior de consulta i participació dels diferents sectors i agents de cooperació al desenvolupament. Entre les seues funcions destaca la de conèixer i informar de les disposicions generals en matèria de cooperació així com informar de l'aprovació i donar seguiment als plans directores i plans anuals de cooperació de la Generalitat. El Consell, quan així ho requereisca, podrà crear comissions o grups de treball per a l'estudi de temes específics.

locució con las universidades gracias a su participación en el Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo.

4.1.3. Organizaciones sindicales

El Plan director de la Cooperación Valenciana 2008-2011 reconoce la labor que tanto las centrales sindicales, como sus organizaciones de cooperación internacional, realizan en la defensa y protección de los derechos de los trabajadores y trabajadoras de los países empobrecidos, así como su función en otros ámbitos de la cooperación internacional y en especial de la educación para el desarrollo y la sensibilización.

4.1.4. Asociaciones de inmigrantes

Las asociaciones de inmigrantes residentes en la Comunitat Valenciana juegan un papel cada vez más importante como representantes de una parte de la sociedad valenciana. Por ello, tanto en las acciones de desarrollo, como en materia de cooperación para el desarrollo y sensibilización se considerará su participación como un factor importante a valorar en las diferentes convocatorias y Convenios de cooperación impulsados por la Generalitat.

4.1.5. Empresas y organizaciones empresariales

Las organizaciones empresariales como parte de la sociedad civil y como generadoras de empleo y recursos pueden jugar un papel importante en la mejora de los sistemas productivos y en el fortalecimiento de las políticas públicas de desarrollo. Su papel, que la Ley Valenciana de Cooperación establece como entidades colaboradoras, sin capacidad para recibir fondos de cooperación, se reforzará con su participación en el Consejo Asesor de Cooperación al Desarrollo y su participación en diferentes acciones impulsadas desde la Generalitat.

4.1.6 Otras Consellerias y organismos dependientes de la Generalitat

Aunque las competencias y la mayor actividad en materia de Cooperación al Desarrollo corresponde a la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía, otras Consellerias y organismos públicos realizan acciones y disponen de capacidades para participar activamente en las políticas de cooperación impulsadas por la Generalitat.

La puesta en marcha de la Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo, creada por la Ley de Cooperación de la Comunitat Valenciana, permitirá una mayor coordinación y complementariedad entre todos los departamentos de la Generalitat.

4.1.7. Otras Administraciones Públicas

Diputaciones, Administraciones Locales y los fondos de cooperación de la Comunitat Valenciana han tenido una actividad destacable en materia de cooperación. Desde la Generalitat se continuará apoyando la coordinación y complementariedad de las acciones realizadas por las Administraciones Públicas de la Comunitat Valenciana.

La creación el año 2000 del Comité Permanente de Acción Humanitaria, impulsado por la Generalitat, ha permitido avanzar en esta coordinación.

En 2009, de acuerdo a la Ley de Cooperación, se creará la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo, órgano de coordinación y colaboración entre las Administraciones Públicas valencianas que dispongan de presupuestos asignados a cooperación para el desarrollo.

4.1.8. Órganos de consulta y participación en la Comunitat Valenciana

A. El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo

En cumplimiento de la Ley de Cooperación al Desarrollo de la Comunitat Valenciana el Consell aprobó la creación del Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo en decreto 42/2008 de 4 de abril.

El Consejo Valenciano de Cooperación al Desarrollo, adscrito a la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía, se constituye como el órgano superior de consulta y participación de los diferentes sectores y agentes de cooperación al desarrollo. Entre sus funciones destaca la de conocer e informar de las disposiciones generales en materia de cooperación así como informar de la aprobación y dar seguimiento a los Planes directores y Planes Anuales de Cooperación de la Generalitat. El Consejo, cuando así lo requiera, podrá crear comisiones o grupos de trabajo para el estudio de temas específicos.

El Consell de Cooperació es va constituir el 24 de juliol de 2008, i durant 2009 està prevista la realització d'almenys dos sessions ordinàries i les reunions extraordinàries que siguen convocades d'acord les seues normes de funcionament.

B. La Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament

La Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament, adscrita a la Conselleria d'Immigració i Ciutadania, es va constituir pel Decret 231/2007, de 30 de novembre, que regula el seu funcionament i composició.

L'objectiu de la Comissió Interdepartamental és impulsar i coordinar la participació de tots els departaments de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament. Està integrada per representants de totes les conselleries, i podrà tindre la participació d'experts, així com crear comissions de treball específiques.

Durant 2009 la Comissió Interdepartamental es reunirà almenys dos vegades de forma ordinària i de forma extraordinària quan siga convocada pels seus membres d'acord amb la normativa aplicable. A més de les funcions de coordinació dels diferents departaments de la Generalitat, la comissió haurà de conèixer i informar de l'aprovació i donar seguiment dels plans directores i plans anuals aprovats pel Consell.

C. La Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament

En compliment de la Llei de Cooperació l'any 2009 es crearà la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament com a òrgan de coordinació entre la Generalitat i la resta d'administracions públiques valencianes que destinen fons computats com a ajuda al desenvolupament.

Estarà adscrita a la conselleria competent en matèria de cooperació per al desenvolupament, i integrada a més de per la Generalitat per representants de les tres diputacions de la Comunitat; la Federació Valenciana de Municipis i Províncies; el Fons Valencià per la Solidaritat; representants dels ajuntaments de les tres capitals de província i sis representants d'administracions locals.

La seua funció bàsica serà la de coordinar les accions que en matèria de cooperació per al desenvolupament es realitzen des de la Comunitat, conèixer i informar sobre la planificació del programa de cooperació de la Generalitat, així com facilitar una major informació sobre els diferents programes i projectes recolzats des de les administracions públiques de la Comunitat.

4.2. A nivell nacional i internacional

A nivell nacional la participació en la Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament del Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació és el principal fòrum de coordinació del conjunt d'administracions públiques del Govern central i les comunitats autònomes. Durant 2009 es continuarà participant en esta instància de coordinació.

D'altra banda, la Generalitat participarà en totes aquelles comissions, grups de treball i fòrums que tant a nivell estatal com internacional, puguen resultar d'especial interès per al programa de cooperació de la Generalitat.

4.2.1. Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

Durant 2009 es mantindrà la col·laboració amb diferents programes de cooperació impulsats per l'AECID, especialment el Programa Araucària XXI, així com el VITA i AZAHAR.

També es mantindrà la col·laboració per a la realització de pràctiques formatives en matèria de cooperació de joves valencians en les Oficines Tècniques de Cooperació de l'AECID a Amèrica Llatina i Àfrica. Durant 2009 s'estudiarà la revisió de l'actual conveni de col·laboració AECID per a millorar l'actual sistema de beques en les OTC.

La Generalitat mantindrà una especial coordinació amb AECID per a la coordinació de les actuacions que en matèria d'acció humanitària i d'emergència pogueren realitzar-se durant 2009.

4.2.2. Altres comunitats autònomes

La Comissió Interterritorial de Cooperació al Desenvolupament del Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació, citada anteriorment, serà també el principal espai de coordinació amb les comunitats autònomes.

El Consejo de Cooperación se constituyó el 24 de julio de 2008, y durante 2009 está previsto la realización de al menos dos sesiones ordinarias y las reuniones extraordinarias que sean convocadas de acuerdo sus normas de funcionamiento.

B. La Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo

La Comisión Interdepartamental de Cooperación al Desarrollo, adscrito a la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía, se constituyó por el decreto 231/2007 de 30 de noviembre, que regula su funcionamiento y composición.

El objetivo de la Comisión Interdepartamental es impulsar y coordinar la participación de todos los departamentos de la Generalitat en materia de cooperación al desarrollo. Esta integrada por representantes de todas las Consellerias, y podrá contar con la participación de expertos, así como crear comisiones de trabajo específicas.

Durante 2009 la Comisión Interdepartamental se reunirá al menos dos veces de forma ordinaria y de forma extraordinaria cuando sea convocada por sus miembros de acuerdo a la normativa aplicable. Además de las funciones de coordinación de los diferentes departamentos de la Generalitat, la comisión deberá conocer e informar de la aprobación y dar seguimiento de los Planes directores y Planes Anuales aprobados por el Consell.

C. La Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo

En cumplimiento de la Ley de Cooperación en el año 2009 se creará la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo como órgano de coordinación entre la Generalitat y el resto de Administraciones Públicas valencianas que destinen fondos computados como ayuda al desarrollo.

Estará adscrita a la Conselleria competente en materia de cooperación para el desarrollo, e integrada además de por la Generalitat por representantes de las tres diputaciones de la Comunitat; la Federación Valenciana de Municipios y Provincias; el Fons Valencià per la Solidaritat; representantes de los ayuntamientos de las tres capitales de provincia y seis representantes de Administraciones Locales.

Su función básica será la de coordinar las acciones que en materia de cooperación para el desarrollo se realicen desde la Comunitat, conocer e informar sobre la planificación del programa de cooperación de la Generalitat, así como facilitar una mayor información sobre los diferentes programas y proyectos apoyados desde las Administraciones Públicas de la Comunitat.

4.2. A nivel nacional e internacional

A nivel nacional la participación en la Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación es el principal foro de coordinación del conjunto de Administraciones Públicas del Gobierno central y las Comunidades Autónomas. Durante 2009 se continuará participando en esta instancia de coordinación.

Por otro lado, la Generalitat participará en todas aquellas comisiones, grupos de trabajo y foros que tanto a nivel estatal como internacional, puedan resultar de especial interès para el programa de cooperación de la Generalitat.

4.2.1. Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo

Durante 2009 se mantendrá la colaboración con diferentes programas de cooperación impulsados por la AECID, especialmente el Programa Araucaria XXI, así como el VITA y AZAHAR.

También se mantendrá la colaboración para la realización de prácticas formativas en materia de cooperación de jóvenes valencianos en las Oficinas Técnicas de Cooperación de la AECID en América Latina y África. Durante 2009 se estudiará la revisión del actual Convenio de colaboración AECID para mejorar el actual sistema de becas en las OTC.

La Generalitat mantendrá una especial coordinación con AECID para la coordinación de las actuaciones que en materia de Acción Humanitaria y de Emergencia pudieran realizarse durante 2009.

4.2.2. Otras Comunidades Autónomas

La Comisión Interterritorial de Cooperación al Desarrollo del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación, citada anteriormente, será también el principal espacio de coordinación con las Comunidades Autónomas.

Per un altre costat s'estudiaran aquelles propostes i iniciatives que permeten incrementar la col·laboració i cooperació amb altres comunitats autònomes en programes i projectes, així com en accions d'assistència tècnica i formació.

4.2.3. Organismes multilaterals

Les agències de Nacions Unides continuaran sent el primer soci en matèria de cooperació multilateral. En 2009 es mantindrà el suport a l'ACNUR, es firmaran nous acords de col·laboració amb el PNUD per al desenvolupament del programa ART, i es firmarà el primer acord de col·laboració entre la Generalitat i el Programa Mundial d'Aliments. També s'iniciarà un programa executat per UNICEF.

A més l'Organització d'Estats Iberoamericans per a l'Educació i la Cultura (OEI) continuarà rebent suport de la Generalitat per al programa d'alfabetització d'Amèrica Llatina.

5. Marc pressupostari

Igual que ocorre en les restants administracions públiques espanyoles, la comptabilització de fons de la cooperació internacional valenciana no ha de referir-se tan sols al programa específic de cooperació al desenvolupament sinó que ha d'incloure les aportacions de centres directius de la mateixa Conselleria d'Immigració i Ciutadania i d'altres departaments de la Generalitat que compartixen els fins i objectius recollits en la Llei 6/2007, de Cooperació al Desenvolupament, podent consignar-se com a ajuda oficial al desenvolupament.

Per a l'any 2009 el pressupost destinat a cooperació al desenvolupament i a codesenvolupament, en l'àmbit transversal que suposen les polítiques d'integració d'Immigració i Ciutadania serà de 93.957.860 euros, al que hi ha que afegir 3.107.320 corresponents a accions de cooperació al desenvolupament executades per la resta de Conselleries de la Generalitat.

Por otro lado se estudiarán aquellas propuestas e iniciativas que permitan incrementar la colaboración y cooperación con otras comunidades autónomas en programas y proyectos, así como en acciones de asistencia técnica y formación.

4.2.3. Organismos multilaterales

Las agencias de Naciones Unidas continuarán siendo el primer socio en materia de cooperación multilateral. En 2009 se mantendrá el apoyo al ACNUR, se firmarán nuevos acuerdos de colaboración con el PNUD para el desarrollo del programa ART, y se firmará el primer acuerdo de colaboración entre la Generalitat y el Programa Mundial de Alimentos. También se iniciará un programa ejecutado por UNICEF.

Además la Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación y la Cultura (OEI) continuara recibiendo apoyo de la Generalitat para el programa de alfabetización de América Latina.

5. Marco presupuestario

Al igual que ocurre en las restantes Administraciones Públicas españolas, la contabilización de fondos de la cooperación internacional valenciana no debe referirse tan solo al programa específico de cooperación al desarrollo sino que debe incluir las aportaciones de centros directivos de la propia Conselleria de Inmigración y Ciudadanía y de otros departamentos de la Generalitat que comparten los fines y objetivos recogidos en la Ley 6/2007 de Cooperación al Desarrollo, pudiendo consignarse como Ayuda Oficial al Desarrollo.

Para el año 2009 el presupuesto destinado a cooperación al desarrollo y a codesarrollo, en el ámbito transversal que suponen las políticas de integración de la Conselleria de Inmigración y Ciudadanía será de 93.957.860 euros, al que hay que añadir 3.107.320 euros correspondientes a acciones de cooperación al desarrollo ejecutadas por el resto de Consellerias de la Generalitat.